JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A⁰. 1856. **Zaturdag 17 Mei** N⁰. 40.

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . ƒ 12,50.
» » » » » *Java*. . . . . » 15.—.
» » » » » *Buitenbezittingen* . . » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentien is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden.
Bij eerste of Lavolgende herhaling DERTIG . . . . .
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentien kunnen worden aangenomen tot ELF ure's voormiddags

Bij deze Courant behoort een BIJVOEGSEL.

Bij Koninklijk besluit van den 16den Februarij 1856 no. 72 zijn, ten vervolge van Z. M. besluiten van den 21sten October 1854 no. 103, 23sten Dec. 1854 no. 57, 5den Febr. 1855 no. 9 en 20sten Maart 1855 no. 93, houdende toekenning van eervolle belooningen, ter zake van de in 1853 en 1854 plaats gehad hebbende krijgsverrigtingen in de *Wester-afdeeling van Borneo*, alsnog, terzake van hunne verrigtingen in 1853, benoemd tot ridders der 4de kl. van de militaire Willems-orde, de sergeant *François Louis Deloof*, ook genoemd *Petrus de Loof* of *Pierre de Loof*, en de in Nederland teruggekeerde gegageerde walbusschutter *Johann Anton Brunold*, ten regte genaamd *Johann Jacab Baehr*, beiden van het wapen der infanterie van het leger in Nederlandsch-Indië.

Civiel Departement.

Benoemd:

Tot vendumeester in de residentie Menado, de secretaris dier residentie *M. J. Martens.*

Militair Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, de eerste luitenant der genie *H. H. Borel.*

Advertentien.

Verponding over 1856.

De directeur der middelen en domeinen herinnert belanghebbenden bij deze, dat de belasting der verponding over den eersten termijn des loopenden jaars moet worden voldaan *vóór ultimo Junij aanstaande;* zullende tot ontvangst daarvan, voor zooveel de residentie Batavia betreft, dagelijks, (met uitsondering van zon- en feestdagen) worden gevaceerd ten kantore van den algemeenen ontvanger te Weltevreden.

De assistent-resident voor de policie der stad en voorsteden van Batavia, brengt ter kennis van belanghebbenden, dat op verzoek, eervol, als wijkmeester der 19de wijk, de heer *F. Göring* ontslagen en in diens plaats als zoodanig benoemd is de heer *P. de Vlugt.*

De schout-bij-nacht, commandant van Z. M. zeemagt in O.-I. en inspecteur der marine, maakt bekend, dat op Zaturdag den 24sten [illegible] der fabriek voor de marine, het stoomwezen en [illegible] te Soerabaya, door tusschenkomst van het vendudepartement, in het openbaar zullen worden verkocht: de voor de dienst afgekeurde oude ketels, afkomstig van Z. M. stoomschepen Batavia, Suriname en Borneo, zoo als die zijn liggende op het in aanbouw zijnde maritiem-etablissement aldaar.

Vendutien.

Maandag 19 Mei, wegens vertrek, voor het woonhuis van den heer *F. Göring* door *Vaupel & Co.*

Dingsdag 20 Mei, op het Heemradenplein, à 2 pCt. vendusalaris, door *John Pryce & Co.*

en

Voor de toko van *Ong Tjioat*, door *Abeelen, Dennison & Co.*, op Basaar Baroe.

Donderdag 22 Mei, voor het commissiehuis van *van Slooten, Morgan & Co.*

Vrijdag 23 Mei, voor het commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*

Zaturdag 19 Julij, des voormiddags ten 10 ure, in het locaal der Beurs te Batavia.

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Weeskamer te Batavia: van wijlen *Theodorus Reijgers, Wilhelmus Palm,* en *Petronella Sophia Specht.*

Door den Mede-Agent der Samarangsche Wees- en Boedelkamer te Tjiwana: van wijlen *C. Macmootry.*

Vertrekkende Personen.

J. A. Clignett.

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 11den tot en met den 15 Mei 1856.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *J. Knagge*, van Samarang. — *J. F. Bos, J. van Breem*, van de reede.

HOTEL DES INDES. *E. Montalbo, V. Jove, B. Francisco, R. Dimaso, en E. Lavignac*, van Manila. — *J. F. Kosing*, van de reede. — *W. Ahren*, van Rotterdam.

MARINE HOTEL. *F. Capelle*, van Amsterdam. — *J. R. Lange*, van Samarang. — *C. Abrahams jr.*, van Amsterdam. — *G. C. v. d. Hart, Raaders, A. M. Simon, Bijl de Vroe, van Leent, W. Stort jr., Kellner, jonkheer F. A. Meijer en H. E. van Suchkler*, van de reede. — *E. Graaf van Bentheim*, van Buitenzorg. — *J. H. van Berckel*, uit het Hospitaal. — *Neijts*, van Samarang.

JAVA HOTEL. *P. Cars*, van Rotterdam. — *F. Müller* van Amsterdam. — *M. Baberbier*, van de reede. — *C. Silfversparre*, van de Reede. — *J. C. Kreije*, van Rotterdam. — *W. G. Rotgans*, van Rotterdam. — *T. A. Carrij*, van Melbourn.

HOTEL WILLEM II. *J. C. A. de Jongh, Hendrik Tak*, van Amsterdam. — *F. A. A. Visscher van Gaasbeek en Familie O. F. U. J. Huguenin, A. L. Reifeil, J. Johnson, E. Maunin, Abel* en *Familie*, van Buitenzorg.

Advertentiën.

Voorspoedig bevallen van een ZOON *C. M. Staring, Krijgsman.*

PADANG, 1 *April* 1856. (997)

Voorspoedig bevallen van een ZOON, *L. C. Schram, van der Burcht van Lichtenbergh.*

PADANG, 22 *April* 1856. (1031)

Voorspoedig bevallen van een welgeschapen ZOON, *P. E. D. Reisner*, geliefde Echtgenoot van

(999) J. N. BERLAUWT.

SOEBANG,
Pamanoekan en Tjiassem Landen,
28 April 1856.

Bevallen van eene DOCHTER, *H. G. Lippe*, echtgenoot van

(1008) C. H. O. TER SCHOUW.

BATAVIA, *den* 30 *April* 1856.

Bevallen van eenen ZOON, de echtgenoot van

(1040) R. P. F. HAGENAAR.

BATAVIA, 14 *Mei* 1856.

Bevallen van eenen ZOON, *H. S. A. van Weelderen, Milar.*

BATAVIA, *den* 14 *Mei* 1856. (1048)

Op den 17 April ll. is te Langsee, nabij Pattie, in ruim 65jarigen ouderdom overleden, mijn geliefden Echtgenoot *Carolus Jacobus Smulders*, in leven Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Oud President der Javasche Bank, diep betreurd door mij, zijne kinderen en behuwdkinderen.

Namens allen,

(1057) W. C. DAVID VON FRANQUEMONT,
Wed. *Smulders.*

Op den 11den dezer, overleed ten mijnen huize, de Zeer Eerwaarde heer *N. Moonen*, Pastoor te Soerabaya, diep betreurd door zijne vrienden en bekenden.

(1050) J. P. N. SANDERS,
Pastoor.

SAMARANG,
den 12 *Mei* 1856.

Met de landmail ontvingen wij heden het treurig berigt van het overlijden te Amsterdam op den 21sten Februarij ll. van onzen veelgeliefden broeder en behuwdbroeder *G. Ferguson.*

F. W. MEHLBAUM.
(998) E. MEHLBAUM.
SOERABAIJA, 1 *Mei* 1856. *Ferguson.*

Eenige kennisgave.

In den namiddag van den 9 dezer, ontsliep plotseling, in den ouderdom van bijna 32 jaren, *Cecilia Cornelia Lammers van Toorenburg.* Ik verlies in haar eene tweede, minnende gade. Mijne kinderen uit het vorig huwelijk, missen in haar een der teederste moeders. De liefde die zij voor hen koesterde en de zorg waarmede zij hen opvoedde, is de eer harer nagedachtenis en hare goedkeuring bij God. De Hemelsche Vader sterke mij in mijnen nieuwen rouw en storte den rijkdom der Evangelische vertroosting uit over de bedaagde en bedroefde ouders, wier veel beminde dochter de overledene was.

(1065) P. L. DE GAAY FORTMAN,
PASOEROEWAN, 11 *Mei* 1856. *Predikant.*

Strekkende deze tevens tot bijzondere kennisgave.

Vendutie

op Maandag den 19 Mei 1856,

wegens vertrek, voor het woonhuis van den heer
F. Göring, op Noordwijk,
door *Vaupel & Co.*,

van goede en hardloopende **Wagenpaarden**, **Wagens** en Wagentuigen, benevens eenen zeer goed onderhouden inboedel, bestaande in Mahonie en andere houtsoorten meubels, 1 Bank, 1 Tafel en 10 Stoelen (Japansch verlakt) Kampherhouten Kleederkasten, goede Lampen, Spiegels en Schilderijen. Serviezen, waaronder een Kristallen, Zilver en pleetwerken, Keukengereedschappen, etc., etc. Twee botermachines, restant Provisien en Dranken, eene fraaije Collectie bloemen in potten, Bloementafels en Banken etc., eene Melkgevende Koe en twee Kalven.

Zondag den 18 Mei 1856, voor een ieder te bezigtigen. (1011)

Op de Vendutie van aanstaanden Maandag, ten huize van den heer *Göring*, zal mede worden verkocht:

Een extra hardloopend Bendiepaard,

zonder gebreken, met geheel nieuw
Bendie Tuig. (1066)

Vendutie

op Woensdag den 21sten Mei 1856,

voor het commissiehuis van **Gebr. Roselje & Co.,**

van diverse Kramerijen, Koek en Banket, Eau de Cologne, Schilderijen, diverse Lijnwaden, losse en gezette Brillanten, Een stel **Zilveren Lepels, Vorken, enz., fraai Kinderspeelgoed.**

en

Voor rekening van belanghebbenden zonder reserve

1⁰. 18 kisten **albast en marmer** bestaande uit prachtige vazen, coupes, mandjes, vruchten, brievendekkers, enz.
2⁰. 462 riemen supra fijn Hollandsch **Schrijfpapier** kleine kavelingen.
3⁰. 200 vaatjes beschadigde **Spijkers** in diverse dimensiën bij gesorteerde kavelingen.

Een en ander van af heden te bezigtigen. (1025)

DE VLOEK VAN DEN JOOD (*vervolg.*)

»Geef u over, dolzinnigen!" riep Werner hun met eene donderende stem toe, »of ik steek den brand in uwe schuilplaats en niemand zal dan een onvermijdelijken dood ontkomen." Een salvo geweerkogels was het eenige antwoord. »Welaan!" riep hij den zijnen toe, »bewaarheidt mijne bedreiging! — de hemel heeft geen mededoogen met mij, waarom zou ik mededoogen met anderen hebben?

Nu werd er brandend hout in het kasteel geslingerd en het duurde niet lang, of de vlammen knetterden het dak uit. Het angstgeroep, het gebrul der wanhopende strijders, het geknal der geweren en het helsch gejuich der bestormers, die als verwoede tijgers, alles ter nederschoten, wat uit het brandende gebouw wilde ontvlugten, weêrgalmden door de lucht en de wilde vlammen, die alom uit het gebouw sloegen, gevoegd bij de woede der belegeraars, leverden een ijzingwekkend schouwspel. Dit werd nog afschuwelijker, toen eene in het wit gekleede vrouw, met losse hairen zich met eenen doordringenden kreet uit een venster der tweede verdieping in de gracht stortte. Werners gemoed werd diep getroffen. »Wie die ongelukkige redt," riep hij, »zal vorstelijk door mij beloond worden!" en in hetzelfde oogenblik sprongen twee ervaren zwemmers in de diepte. Tegelijkertijd stortten de muren van het brandende kasteel in elkander, en een dof gekerm van de slagtoffers dier verwoesting drong door tot de ooren der belegeraars. »Er is genoeg gemoord," zeide Werner en sloeg zijnen blik ten hemel. »Vreeselijke regter, schrijf dit verschrikkelijk voorval niet op mijne rekening; ik ben slechts een werktuig in de hand van eene hoogere magt." Nu bragten de zwemmers het lijk eener vrouw tot hem. »Wij kwamen, helaas! te laat," zeiden zij, terwijl zij de ongelukkige op het gras nederlegden, »zij is dood."

Nu wierp Werner eenen blik op het ontzielde ligchaam en met den kreet: »IJsselijk noodlot — mijne beminde!" stortte hij bewusteloos op haar neder. Zelf de ruwe, bloedgierige soldaten werden door schrik en medelijden getroffen Zij stonden met een meêwarig hart rondom den rampspoedigen minnaar en trachtten zijn bewustzijn weder in hem te doen herleven. Met veel moeite gelukte hun dit. Intusschen was een oud bediende, die uit Rothenfeld kwam, bij dit droevig schouwspel gekomen en vernam met afgrijzen, wat er in zijne afwezigheid gebeurd was. Van hem vernam men nu, dat de freule op dit kasteel tot heden toe haar verblijf had gehouden, en het, hoewel de vijand naderde, niet had willen verlaten, dewijl hare tante daar ziek te bed lag en haar vader met zijne troepen in de nabijheid gelegerd was.

Nu kwam er een ordonnans van den commandant, die Werner dringend beval, in allerijl door het woud naar Rothenfeld op te rukken, omdat de vijand zich daar genesteld had en tegenstand bood. Werner drukte den ouden bediende zijne beurs in de hand en zeide: »Brave man, begraaf uwe freule — zij is gelukkig — de hemel behoedde haar voor de droefheid haren vader te moeten beweenen en haren minnaar als zijnen moordenaar te moeten vervloeken. Spoedig hoop ik bij haar te zijn, en dáár, waar geene dwaling, geen vloek meer heerscht, zal zij mij vergiffenis schenken."

Hij rende weg. Bij Rothenfeld voegde hij zich bij de overige troepen, die den vijand, welke zich in het stadje geworpen had en al vechtende van straat tot straat slechts tot wijken te brengen was, trachtten te verdrijven of te verstrooijen. Het was een moorddadig gevecht. Werner, door wanhoop voortgezweept, en blijkbaar den dood op het slagveld zoekende, stortte zich in de digste vijandelijke drommen en rigtte, als een ware engel des verderfs, eene vreesselijke slagting rondom zich aan; maar nog wenkte de dood hem niet, hij werd slechts gekwetst; aan den rand des grafs wachtte hem nog ijsselijker tooneel.

Toen hij ontwaakte, gevoelde hij eene brandende pijn. Terwijl hij hulp en leniging zocht, sloeg hij de oogen op. Hij bespeurde, dat hij op een schamel strooleger lag in een donker morsig vertrek en vóór hem stond met grijnsend lagchende trekken op zijn gelaat — de

Hout-Vendutie

op Dingsdag den 20sten Mei 1856

op het Heemraden plein à 2% Vendusalaris van eene groote partij Jatie hout, balken, doodkist planken, dutgen enz., enz.

(1017) JOHN PRYCE & Co.

Gebr. Roselje & Co.,

zullen op hunne Vendutie van 21 dezer, zonder reserve verkoopen, voor rekening van belanghebbenden:

25/1 Nieuwe Leggers,

een partijtje superieure **CHAMPAGNE**, in heele en halve fleschen, merk *Jacquesson & Fils*, eenige complete **ZADELS**, alsmede een fraai Engelsch **VLOERKLEED**, van circa 20 vierkante voeten. (1059)

Vendutie

op Donderdag 22 dezer,

voor het Commissiehuis van *van Slooten, Morgan & Co.*, van 20 vaten superieur Scheepsbrood, fijn Laken, Nankings, Gordijngoed, Battist, divers Rijtuig Passement, eene groote partij Aardewerk, Wijn op fust en in kisten, Provisiën. Voorts nog Rijtuigen en Paarden. (1054)

Vendutie

op Vrijdag den 23 Mei 1856,

voor het commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*, van restant Japansche Kabasjen, Payongs, Bezems, Eetbakken, Speelgoed en Poppen, Lijnwaden, Theeserviezen, Meubeldamast, Amerikaansch Meel in blikken. Boter, 150 staven Zweedsch ijzer, 50 olie leggers, enz. (1060)

Vendutie van Djatiehout.

Op eenen nader te bepalen dag in de maand Junij aanstaande, zullen te Grissee op de stapelplaats van den heer *P. C. van Rooijen*, publiek verkocht worden eene aanzienlijke hoeveelheid gave **Djatiebalken** (ruim 2000 stuks), bijzonder geschikt voor huisbouw, alsmede eenige **Kromhouten** voor scheepsbouw.

(993)

In Commissie ontvangen:

Eene BASCULE van *W. C. Day*

alsmede eene

TABAKS PERS.

(1061) ABEELEN, DENNISON & Co.

Allsopps Pale Ale,

getapt door **DODS Brothers**, verkrijgbaar bij

(1055) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Engelsche Wagen- en Bendi Veeren en Assen.

Verkrijgbaar bij

(1056) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

In de Rijswijk's en Stads Apotheken.

Unbleached Sulphate of Quinine, Electro Galvanische Rotatie en Inductie toestellen, met zijden omwoeld Koperdraad voor dezelven, Platinadraad in verschillende dikte, Metallique Bougies, met en zonder kistjes, Elastique Bougies en Catheters, prima kwaliteit, Vernissen in soorten, Politoer, Spiritus om te Politoeren en te Branden, en verschillende zaken, alles ten minste prijze, bij

W. SPECHT GRIJP.

(995) C. J. VLAMINGH KIEBERT.

Fidèle à sa Promesse,

Monsieur Paul Dubray, facteur de Pianos, associé de la maison Jelmini, breveté, à l'honneur de prévenir Messrs. les amateurs, qu'il vient d'arriver à Batavia, et ouvrira dans le courant du mois prochain un succursale de la maison de Paris, à Ryswyk, en face de la Société Harmonie, où il déballera:

Des Piano's, faits spécialement pour Java, nouveau système en barrages métaliques, garantis contre toutes fractures.

Musique, Violons, Guitares, Cornets à Pistons, Barytons, Ophicleïdes, etc.

Cordes de Violons, Violoncelles etc., et autres fournitures pour instruments.

Il reçevra tous les 3 mois la musique nouvellement publiée à Paris.

Mr. Dubray ayant apporté un outillage complet, se charge de faire les réparations les plus difficiles pour Piano's, Orgues, etc.

Accorde les Piano's par abonnement ou sans abonnement.

En attendant l'ouverture du magasin, s'adresser Hôtel des Indes. (1013)

Op nieuw Ontvangen:

Macassaarsche roode Visch, Haring à 8 stuks voor *f* 1.—, Hollandsch, Engelsch en Fransch Zuur, Sauce Tomate in fleschen, Jap. Soya, echte Gember, Ananas op water, Olijven, Salade olie, Vruchten op water en op brandewijn, diverse Parfumeriën, enz. enz. bij

(1030) CHAMA, LAUGIER & ESMIOL.

La Soussignée à l'honneur de prévenir les Dames qu'elle vient de recevoir:

Chapeaux de paille et d'étoffe, dito pour petits garçons et petites filles, Casquettes de paille, Mantilles appliquées velours avec franges riches, Mousseline claires imprimées, Mitaines filet noir, Flacons pour toilettes.

Un assortiment de Parfumerie, 1ère qualité, Odeurs, Savon, Crême pour la barbe, Pommade, Huile, Cosmétique, etc.

(1016) J. LEJEUSNE.

Ce 14 Mai 1856.

CEMENT VAN DORDRECHT,

(Dordsche Tras), te bekomen bij

(1032) JOHN PRYCE & Co.

De voormalige firma A. HERMENT op Noordwijk.

Hebben direct uit Parijs ontvangen.

Laken in diverse soorten en couleuren, Zwarte en blaauwe Satin de Laine; Velours laine voor Jassen, Gecouleurde tricots voor Broeken, Gekleede zijde fild en gibus hoeden, fantaisie zijde fild, castoor Gibus. Italiaansche Stroo hoeden met breede Randen, Lederen reis hoeden doozen met sluiting en Koetsiers hoeden. Zwarte Fluweele-, Lakensche-, Ordinaire en Jockey petten, soie laine en fransch Orleans voor fantaisie Jassen in diverse couleuren, Valantias, satijn zijde, piqué gebroscheerd en effen vesten stoffen, vesten knoopen geassorteerd in alle genres met en zonder steenen; gouden geëmailleerde en agaat steenen, dubbele hemden knoopen voor Mousquetaires omslagen. Glacés, witte, zwarte en gecouleurde zijde gesatineerde handschoenen. Zijden-, satijnen-, witte batisten cols en dassen geassorteerd, hemden boorden. Zwarte- en witte zijden bretels en gordel banden, goud- en zilver borduursel, galons, degens, knoopen enz. voor Ambtenaars Custuum, zoomede zullen voor Civielen en Militairen op bestelling de borduursels alhier worden geborduurd.

Even als voorheen zijn deze goederen van de beste kwaliteit en laatsten smaak.

(1015) A. HERMENT BASTIERE.

Machinerie.

Suiker-Fabriekanten gelieven op te merken, dat de Ondergeteekenden ten allen tijde eene aanzienlijke voorraad **Waarloose Machineriën** voorhanden hebben.

(1039) PITCAIRN, SYME & Co.

Agenten voor de Low Moor en andere Gieterij Maatschappijen

REVALENTA ARABICA.

Op nieuw ontvangen 800 blikken à 1 pond, bij

(1034) VAUPEL & Co.

S. B. VAN KLEEFF & CO.

Passer Pisang.

Ontvangen:

150 *vaatjes* ***BOTER.***

100 ***HAMMEN.***

100 ***KAZEN.***

240 *Edammer* ***KAAS.***

(104

Het Vervaardigen van Dames Kleedere

bij Mevrouw **F. BOURRET**, naast de Toko van Mevrouw *Janet*.

tot de ondervolgende prijzen,

Een Kleed met Volants . . . . *f* 1

„ „ **Ordinair** . . . .

„ **Lijf zonder Rok** . . . .

Bevelende zich in de gunst van het geëerde Publie

(1035)

S. D. BRANDON,

Magazijnen in de Stad en o Passer Senin.

Van Parijs en Londen ontvang

Fijne Lakens in alle kleuren.

Tricots en Satin de-laine, witte zwarte en Gekleurde, nieuwste genres.

Extra fraaije Linnen dril, Engelsch Leder, en Sate voor Pantalons.

Vestenstoffen, Gebordnurde, Satijnen, Zijde, Thibe witte en gekleurde Piqué.

Cravatten en Cols, Witte en Zwarte, Satijnen, en wi Batisten.

Handschoenen, Zijden, Glacé en Garen.

Hoeden, Gibus, Zijden, Stroo en Panama.

Hemden, 200 dozijn witte en 100 dozijn Gekleurde.

Borsten voor Hemden, 250 dozijn witte, Geborduurd Linnen, en Gekleurde.

Boorden, 200 dozijn, in diverse Modellen.

Witte, Agaten en Geëmailleerde Vesten Knoopen, nieuwst uitgekomen.

Alle soorten van Costuum en Uniformknoopen.

Gala Clacqen voor Residenten, Assistent-Residenten alle ambtenaren.

Gala Degens met witte en zwarte scheede.

Huisjaponnen, van Cachemire, Satin, Thibet, La en Schotsche, naar den laatsten smaak.

Parfumeriën en Reukwaters, waaronder Eene partij 250 heele fleschen de fijnste Eau de cologne.

Alle deze Goederen zijn van de beste fabrikanten worden tot de bekende billijke prijzen verkocht.

☞ Bestellingen voor buitenposten zullen met meesten spoed en accuratesse worden uitgevo doch niet anders als te Batavia betaalbaar.

(1038)

Jood! die hem eens gevloekt had.

»Wijk van mij, schrikbeeld! riep Werner, »vervolgt gij mij zelf nog hier? Laat af van mij! Uw vloek is op eene schrikkelijke wijze aan mij vervuld.”

»Zoo! — welnu, Jehovah zij geprezen, dat Hij mijn laatsten, mijn eenigen wensch vervuld heeft. Weet we, Christen, dat mijne arme dochter door dat ijselijke voorval van kommer en gebrek gestorven is, en dat ik haar niet kon redden, omdat gij, verfoeijelijke roover, mij mijn wettig eigendom ontstolen hadt. Toen vloekte ik u nog eens bij het lijk van mijn kind en smeekte, dat mij nog eenmaal de vreugd mogt geschonken worden, mij schrikkelijk aan u te kunnen wreken. De God mijner vaderen heeft mij verhoord, en u in mijne magt gegeven. Weet nu, dat gij gewond in mijn huis gebragt zijt. De heelmeester verbond uwe wond in de hoop niet op u in het leven te zullen behouden; doch gij slechts rust genoot en het verband niet werd losgemaakt. Maar neen, gij moogt niet langer leven. Op eene gruwelijke wijze wilde ik u vermoorden, even als mijn eenig kind door u is vermoord. Ik rukte het verband af, en goot een langzaam doodend vergif in uwe wond. Voor u is, in weerwil van de hulp van den heelmeester, geene red- ding meer te hopen; nog eer de zon in het westen zinkt, hebt gij opgehouden te leven.

»Welnu, pak u dan weg, verschrikkelijke moordenaar!” antwoordde Werner, terwijl hij van pijn kromde.

»Gij hebt uwe wraaklust geboet; laat mij nu ten minste rustig sterven.”

»Neen, dat misgun ik u,” grijnsde de Jood met een spottenden lach. »Ik zal vloeken, ijzingwekkende vloeken tusschen uwe gebeden schreeuwen, opdat uw verstand verward worde en gij in wanhoop sterft.”

Men hoorde eenig gerucht. Er werd aan de deur geklopt; de Jood deed bevend open en Werner's commandant trad binnen, met zijnen adjudant en een heelmeester. »Dappere vriend!” ving de eerste aan, »ik ben diep bewogen met uw lot en van harte hoop ik, dat gij gered zult kunnen worden.”

»Wat zie ik? Groote God, wat is dat? riep de heelmeester. »Gij baadt in uw bloed — het verband is immers niet losgemaakt?”

Werner zag zijnen doodvijand aan, die bleek en bevend tegen den muur leunde, om zijn vonnis af te wachten. Een grootsch denkbeeld streed een oogenblik in het gemoed van den stervenden; eensklaps zegepraalde zijn beter gevoel, dat door ongeluk en smart gelouterd was. »In een aanval van dolle pijn en zijhoofdigheid,” zeide hij, »heb ik zelf met geweld het verband losgerukt, om er des te spoediger een einde aan te zien. Vergeef mij, overste, ik was niet bij mijne zinnen.”

»Ongelukkige, wat hebt gij gedaan?” vroeg de commandant.

»God zal mij deze laatste zonde vergeven,” antwoordde Werner. De heelmeester bezag de wond nog eenma »Hier baat mijne hulp niet meer;” gaf hij ten antwoo »de wond is reeds zwart; vereffen uwe rekening u uwen Schepper; het zal spoedig met u afgeloopen zijn

»God zij u genadig, mijn ongelukkige, beklage waardige vriend!” zeide de commandant diep ontro en verwijderde zich kort daarop met hen, die met hi waren gekomen.

De oude Jood stond als versteend. Eensklaps sto hij op het sterfbed neder, greep Werner bij de han besproeide die met zijne tranen en kon van snikk geen woord spreken.

»Sta op, ongelukkige!” zeide Werner, »ik verge van ganscher harte, zoo waarachtig als ik hoop, vergeving te verwerven.”

»Kunt gij dat doen,” riep de Jood, »en gij we welken gruwel ik jegens u begaan heb?”

»Ja, dit doe ik blijmoedig; want mijn Heiland he het mij geleerd.”

»Dan wil ik van heden af in Hem gelooven; het moet waar zijn, dat Hij de beloofde Messias w

Op Werner's gelaat vertoonde zich een zachte gl lach, en met flaauwe stem bad hij: »Ik dank God! Gij schenkt mij een schoon sterfbed, na de la durige slagen van den rampspoed. Ik kon niet kal niet zoeter sterven in de armen der liefde dan in van een verzoend vijand.”

Théatre Français de Batavia.

Direction de MM. VAN KINSBERGEN et Ad. POTIER.

Lundi 19 Mai.

Relâche.

Vendredi, 23 Mai 1856.

Ouverture de l'Abonnement.

LA JUIVE.

Grand-Opéra en 5 actes, musique de *Halévy*.

CONDITIONS DE L'ABONNEMENT.

L'abonnement est exclusivement à l'année et payable d'avance, par douzième, au commencemet de chaque mois.

L'abonnement est personnel et nul ne pourra se faire remplacer par une personne non-abonnée.

L'abonnement général se composera de 72 représentations, divisées par 6 pour chaque mois d'abonnement.

Prix de l'Abonnement.

Cavalier seul *f* 18. Dame seule *f* 12. Familles: Chef *f* 18. Dame *f* 12 Familles de 3 personnes *f* 40. Familles de 4 personnes *f* 45. Pour chaque personne de plus *f* 5.

Prix des Places dans les Loges f 20 par mois.

Employés des Administrations Publiques et Employés dans le Commerce:

De *f*. 350 à *f* 500 d'appointements par mois *f*. 15.
De - 200 » - 350 » » - 12.
En dessous de *f* 200 » » - 10.

Messieurs les Officiers:

Capitaine *f* 8; avec sa Dame *f* 16. 1er Lieutenant *f* 6; avec sa Dame *f* 12; 2me Lieutenant *f* 5; avec sa Dame *f* 10.

Le recouvrement s'opérera par les soins de M. l'Adjudant de Place.

Prix d'entrée à chaque représentation en dehors de l'abonnement:

Un Cavalier *f* 5. Une Dame *f* 5. Un Enfant *f* 2. Messieurs les Officiers jusqu'au grade de Capitaine inclusivement *f* 3.

Les personnes qui désirent s'abonner, peuvent s'adresser, tous les jours, depuis 10 heures du matin jusqu'à 2 heures du soir, au Théâtre.

Opéras nouveaux qui seront joués pendant le cours de l'abonnement.

Le Prophète. — Les Huguenots. — Les Martyrs. — Don Sébastien. — Jérusalem. — Moïse. — Les Puritains. — Marco Spada. — l'Etoile du Nord. — Si j'étais Roi! — La Promise. — Le Caïd. — La Sirène. — Le Pré-aux-Clercs. — La Fée aux Roses. (1044)

Bataviasche Schouwburg.

Namens de directie van het Bataviasche Tooneel, brengt de ondergeteekende ter kennis van het publiek dat, in verband met de opening van het abonnement voor de bijwoning der voorstellingen gedurende het tweede tooneeljaar, door het alhier aanwezige gezelschap Fransche tooneellisten te geven, op Vrijdag den 23sten Mei e. k., van 's morgens 8 tot 10 ure, in het lokaal van den Schouwburg en vervolgens dagelijks ten kantore van den ondergeteekende, gelegenheid zal worden gegeven tot het huren van vaste zitplaatsen, en zulks tegen de volgende prijzen:

Voor elke zitplaats in eene afgesloten loge *f* 4 's maands.
Voor eene gewone dames zitplaats. . . » 2 »
Voor eene heeren zitplaats in het parket en de stalles . . . . » 2 »

De te huren heeren- en dames zitplaatsen sullen ook bij voorstellingen buiten het abonnement voor de huurders beschikbaar zijn, mits men sich vóór 12 ure des morgens van den dag der uitvoering, verklare of men men daarvan wenscht gebruik te maken.

Geene vaste zitplaatsen zullen afgehuurd kunnen worden, zonder dat voor een gelijk getal personen abonnement is genomen.

NB. — De geabonneerden van het afgeloopen tooneeljaar hebben de voorkeur op de vroeger door hen geoccupeerde zitplaatsen, mits men sich vóór Vrijdag den 23sten Mei e. k. bij den ondergeteekende verklare of men van dat voorregt wenscht gebruik te maken.

De Secretaris der Directie van het Bataviasche Tooneel,

(1045) WAANDERS.

BATAVIA, 16 *Mei* 1856.

Berigt aan de Geabonneerden van het Fransch Tooneel te Batavia.

De ondergeteekende, Mede-Directeur van genoemd Tooneel, heeft de eer het Publiek te berigten, dat hij van Rijswijk verhuisd is naar **Bazar Bahroe**, in het huis waarin onlangs eene school is gehouden, alwaar ook door hem Abonnementen zullen worden aangenomen.

(1062) VAN KINSBERGEN.

BATAVIA, 17 *Mei* 1856.

S. B. VAN KLEEFF & Co.,

Passer Pisang en Toko op Rijswijk.

Ontvangen met het schip *Pieter Cornelisz. 't Hooft*, eene uitmuntende gesorteerd factuur Provisiën,

bestaande uit: gerookte en versche Zalm, Ansjovisch, Lengvisch, Keeltjes en Lipjes, gekookte, gerookte en gelardeerde Ossenhazen, Rookvleesch, Vleesch in blik, Groentens in blik, waaronder Spruitjes, Capucijnders, boeren- en roode Kool, Groentens in vaatjes, als Andijvie, zuur- en roode Kool, bloem- en boerenkool, Zoutvleesch, Rook- en Zoutspek in vaatjes, Rolpens, Rookworst, Saucijs en Worst, gerookte en gezouten Ossentongen, Bessen genever, Likeur en Bessensap, Koek, Banket, Suikerwerk, Poeder- en Zeeuwsche Chocolaad, Rozijnen, Amandelen, Peren, Appelen, Krenten, Sucade, gedroogde Tuinboonen en Doperwtjes in fleschen, fijne Slaolie en Tafelkaarsen, Haring in vaatjes van 6 en 12 stuks. (1007)

TE KOOP Het Huis in Gang Scott, thans bewoond door Mevrouw *Walshe*. Te bevragen aldaar.

(1053)

TE KOOP of TE HUUR

Het Huis in de Gang Boentoeng, Koningsplein, thans bewoond door den heer *Paterson*. Te bevragen bij

(1049) JOHN PRYCE & Co.

TE HUUR **Gemeubileerde Kamers**, van af 1 Junij aanst. Te bevragen bij

(1058) H. M. VAN DORP.

Parapattan Weezen-Gesticht.

Algemeene Vergadering van heeren Contribuanten en Donateuren, en **Jaarlijksch Openbaar Examen** der kinderen, op **Woensdag den 21 Mei aanst.** in het Gesticht op Rijswijk.

De Secretaris,

(1046) K. F. HOLLE.

BATAVIA, 16 *Mei* 1856.

De Ondergeteekende verzoekt aan belanghebbenden, voor of bij wie hij ter eeniger zaak als borg is geblever, de noodige maatregelen te nemen, hem van zijne borgstelling te ontheffen, ter voorkoming van nadeelige gevolgen, die deswegens zouden kunnen voortvloeijen.

p. p. G. A. WERMUTH,
(1001) Em. WERMUTH.

SAMARANG, *den* 6 *Mei* 1856.

Loge de Ster in het Oosten.

Receptie in den 2den graad op Donderdag den 22 Mei 1856, des avonds ten $7\frac{1}{2}$ ure.

De 2de Secretaris der Loge,

(1047) D. JANNETTE WALEN.

Verloren

Op Donderdag avond jongstl., een echt wit half geschoren **MANILLA HONDJE**, zijnde een Reu, die op het geroep van **Bijoux** komt aanloopen. Diegenen die hetzelve aan het Java-Hôtel terugbrengt, kan op eene goede belooning staat maken. (1064)

De ondergeteekende is spoedig wederom wachtende **drie Billarden** met Leijen tafels, uit de gerenommeerde fabriek *Chereau*, te Parijs.

(1048) SAYERS, Harmonie.

De ondergeteekenden hebben op heden alhier een **Commissiehuis** opgerigt.

(1000) Wm. MATHIEU & Co.

SOERABAYA, 1 *April* 1856.

Verloren

Een witte Japansche Hond, zijnde eene Teef (Fidel). De eerlijke vinder wordt verzocht dezelve terug te bezorgen bij *J. H. Weber*, Bazar Senin. Des verkiezende kan men eene belooning erlangen. (1010)

De heer *T. C. W. Haasmann* is generale gemagtigde van den heer *P. F. W. Göring*.

(1029)

Wordt gevraagd

te Djocjokarta, zoo spoedig mogelijk eene **Gouvernante**, (liefst die reeds een paar jaren op Java of in Indië is), geschikt tot het geven van onderwijs aan en opleiding van vier Meisjes, oud van zeven tot tien jaren. Dat men in de Nederduitsche en Fransche talen, alsmede in Vrouwelijke Handwerken onderrigt zal moeten kunnen geven, spreekt van zelve, doch een voornaam vereischte is ook, behoorlijk les te kunnen geven op de Piano.

Adres Postkantoor Djocjokarta, lett. G. L. (996)

MAATSCHAPPIJ VAN TOONKUNST.

De Ondergeteekende heeft de eer ter kennis van Heeren Leden te brengen, dat het tegen Woensdag den 14 dezer aangekondigde Concert **is UITGESTELD tot Dingsdag den 20 dezer.**

Repetitie op Zondag den 18 dezer, des voormiddags ten $10\frac{1}{2}$ ure, in het lokaal van den Schouwburg.

De Secretaris,

(1027) C. VRIESENDORP.

BATAVIA, 14 *Mei* 1856.

Bij akte voor mij verleden den 28 April 1856 is tusschen de heeren *Philip Friedrich Wilhelm Göring* en *Adolph Bierwirth*, apothecars wonende te Batavia, een vennootschap aangegaan tot uitoefening eener apotheek en azijn makerij. onder de firma *F. Göring en co.*, voor acht jaren, van 1e Mei 1856, ten zij de heer *Bierwirth* intusschen mogt overlijden, daar met zijnen sterfdag de Associatie eindigt.

(1028) J. R. KLEIJN, *Notaris.*

De ondergeteekende heeft de eer ter kennisse van Heeren Kooplieden en Particulieren te brengen *van niets aftegeven aan wien het ook zij*, zonder een bewijs door hem zelven onderteekend, daar hij weigert andere bewijzen te voldoen.

(1014) L. G. CRESSONNIER.

BATAVIA, *den* 10 *Mei* 1856.

---

hij had opgehouden te lijden en zijne ziel verbrak de kluister, die haar aan het ligchaam boeide, terwijl de Jood zich over hem heen boog en diep ontroerd deze woorden sprak: Heere vergeef ons onze zonden."

De ontrouwe Zaakwaarnemer,

OF

HOE HET KWAAD VROEG OF LAAT ZICH ZELF STRAFT.

In het jaar 1820 zat te Breslau, op een klein zolderkamertje van een vrij bouwvallig huis, de heer Andreas Greiffman voor den haard kogels te gieten. Hij was een man van zes en vijftig jaren, groot van gestalte, deftig en gespierd; zijn gelaat droeg er de sporen van, dat hij in zijne jeugd aanspraak had kunnen maken op den naam van een schoon man, maar door den invloed der vrije lucht was het bruin geworden. Zijn oog was stout en vurig van uitdrukking.

Er ging geen nacht voorbij, waarin hij niet, hoe ook de storm bulderde, en hoe onstuimig het weder ook was, eenig wild in de vrije natuur schoot voor zich en zijn huisgezin.

In den éénen hoek van het vertrek, waar Andreas zich ophield, stond een oud, maar goed jagtgeweer, waarmede hij reeds menig stuk wild geschoten had. Het was echter het éénige, dat waarde bezat in het gansche vertrek.

Louise, zijn kind, een meisje van drie jaren, op welker voorhoofd de vrolijkheid zetelde, speelde met een voorwerp, dat vroeger eene pop geweest was, doch thans daar niet meer naar geleek; maar het lieve kind kende haar speelgoed onder geen anderen naam en was te vreden, wanneer zij in het gezelschap van hare pop was.

Wat zijn de kinderen toch gelukkig! De zorg, die zij hunnen ouders verdorzaken, bekreunt hun niet, zij bekommeren er zich niet om, of moeder honger heeft, en zich gaarne sulks getroost, zoo hare kinderen slechts verzadigd zijn; dat zij koude en allerlei ongemak laat welgevallen, zoo slechts de kinderen niet behoeven koude te lijden, — zij bekreunen er sich niet om, dat de vader liever een dief wordt dan hen nooddruft te laten lijden!

Louise wist ook niet, dat haar vader leven en vrijheid waagde, alleen om haar en haren broeders en zusters levensonderhoud te verschaffen.

»'t Is toch schande, zoo te moeten sukkelen!" begon Andreas.

»Is het niet ongelukkig, dat men een *mensch* is? Wat heb ik anders dan mijn leven, en moet ik dat zelfs nog niet onderhouden door strooperij? O schande! — Het kan toch wel niet onregtvaardiger gaan, dan bij de verdeeling der goederen dezer aarde! — Waarom heeft de één zoo veel, en de ander zoo weinig? — Waarom bezit de één een warm en zacht bed, om zijne door lediggang moê geworden leden daarop uit te strekken; terwijl een ander, wiens ligchaam door inspanning en arbeid verzwakt is, zelfs geen bos stroo bezit om daarop voor de vermoeijende taak van den volgenden dag nieuwe krachten te verzamelen? Foei! — 't is afschuwelijk! — Is dat goddelijke regtvaardigheid, dat men moet honger lijden en bevriezen?" — riep hij met een bitteren lach, balde eenige malen zijne vuisten krampachtig te zamen en vervolgde: »Ja, honger en dorst! — Gebrek aan geld en geen werk! Is het niet stuitend, zoo als wij, arme lieden behandeld worden? Bedelt men, dan wordt men naar het werkhuis gezonden; steelt men, dan heeft men galg en rad in 't verschiet! —

(*Wordt vervolgd.*)

BATAVIA.

De opvoering der opéra comique, *Le Barbier de Séville*, waarin de, onlangs uit Frankrijk aangekomene, mademoiselle *Clémentine Berger* als *Rosine* debuteerde, en welke opvoering gisteren avond in den schouwburg alhier plaats vond, heeft veel, ja, wij mogen gerust zeggen, zeer veel genoegen verschaft. De debutante heeft hare volle geschiktheid als *chantese légère* aan den dag gelegd en de moeijelijke rol van *Rosine* naar eisch vervuld. Haar zang is schoon en zuiver, met zeer vele gemakkelijkheid brengt zij haar voort, doch, jammer is het, dat dezelve ontsierd wordt door eene eenigzins minder behagelijke stem, aan welke men eerst gewend zal moeten raken, alvorens ze algemeenen bijval zal kunnen verwerven. Hare roulades streelen echter liefelijk het gehoor en maken diepen indruk, terwijl haar spel, door de gepaste vrijheid, die zij op het tooneel aan den dag legt, mag geroemd worden. Wij beschouwen dierhalve mademoiselle *Berger* als eene ware aanwinst voor het Fransche tooneelgezelschap en twijfelen niet, of zij zal een der schoonste sieraden daarvan worden.

Na het eindigen der opera, werd de debutante, wier spel dikwerf en luide was toegejuicht, terug geroepen en met daverend handgeklap begroet.

Figaro en Don *Bazile*, de eerste door den heer St. *Dénis*, de laatste door den heer *Féraud* voorgesteld, hebben hunne, gansch niet tot de alledaagsche rollen behoorende, taak zeer goed volbragt, hetgeen in het algemeen ook van de andere acteurs kan getuigd worden. Ook het orchest heeft zich zelve overtroffen, en welverdienden lof ingeoogst.

— Men meldt ons van Buitenzorg, dd. 15 Mei jl.: Zondag, den 11 dezer, heeft de Inlandsche vrouw Mainie van de kampong Badjang, op het land Tjitjadas dezer afdeeling, zich in eenen waterput, nabij hare woning, opgehangen. Mainie was naauwelijks 20 jaren oud en zijn de redenen van dezen zelfmoord niet te gissen.

— Donderdag, den 8 dezer, bemerkte de chinees Jok San, dat in den afgeloopen nacht, een tijger zijne schaapskooi bezocht en eene geit daaruit geroofd had.

Aanstonds stelde hij een zoogenaamden *pigassoel*, nabij zijne woning in de kampong Tjiependek, op het land Bolang in deze afdeeling, te zamen. Den volgenden morgen was de tijger gevangen; — hij was met volle kracht, op de zich, in den pigassoel bevindende, drie gepunte bamboezen gevallen, zoodat hij reeds spoedig stierf. — Jok San sneed hem staart en ooren af, waarvoor hij, bij 's lands kas alhier, het daarvoor bepaalde loon van *f* 22,— heeft ontvangen.

Billiton. De berigten over de maanden Maart en April behelzen, dat de padioogst was afgeloopen en over het algemeen vrij voordeelig was geweest. Sommige laat geplante velden hadden veel door de zware regens en wormen te lijden gehad.

De zoogenoemde orang-sekas hadden een rijken oogst aan tripang gehad; dit artikel was door den toenemenden smallen handel zeer in waarde gestegen en werd tegen 24 spaansche matten de picol verkocht.

Den 12den April kwam de postpraauw, die twee dagen te voren tot het overbrengen van postpakketten naar de Lucipara's was gezonden, terug, met het berigt dat men den vorigen dag verscheidene kanonschoten in zee had gehoord en door drie rooverspraauwen was nagejaagd. Hierop was de kruisboot en vijf gewapende praauwen op eenen kruistogt langs de kust om de zuid vertrokken. Den 16den April kwam deze flotille terug; de gewapende praauwen waren, op het berigt dat de zeeroovers op het eiland Sliok geland waren, derwaarts geweest, doch hadden niets van zeeroovers kunnen ontdekken.

Ook op Sidjoek en Lepar waren, volgens berigten, zeeroovers geweest; de kruisboot en de gewapende praauwen hadden die plaatsen bezocht zonder ze te ontmoeten. Deze berigten schenen onjuist te zijn, hetgeen door later aangekomen praauwen van Tambalan en Karimatmerd bevestigd.

Sumatra's Westkust. Volgens berigten over de maand April jl., stonden de rijstvelden in het algemeen zeer schoon en liet het zich aanzien, dat de oogst van dat graan zeer voordeelig zoude zijn Rupsen werden niet meer bespeurd, terwijl het bleek dat dit ongedierte niet veel schade had aangerigt.

De redonte in de Lagoendie-baai (eiland Nias) was voltooid; er waren daar vele zieken, het gewone gevolg van aardomwoelingen.

Celebes en Onderhoorigheden. De berigten over de maand April jl behelzen de volgende bijzonderheden:

Te Macasser waren twee inlanders aangekomen, die, volgens hunne mededeeling, te Tjungulla, oostkust van Borneo, te huis behooren. Zij waren 14 dagen te voren op de vischvangst uitgegaan en door eenen hevigen wind overvallen, zoodat zij de kust niet weder hadden kunnen bereiken. Na 13 dagen lang op zee te hebben rondgedreven, waren zij op de hoogte van het eiland Lioe Katangan door een tripangvisscher opgenomen en naar Groot Barrang gebragt.

Zij hadden zich gedurende dien tijd gevoed met opgevischte nipasvruchten en regenwater.

In de Noorder-districten waren door de gevallen regens in het laatst van Maart eenige schaden aan de bruggen veroorzaakt. Het padigewas in die afdeeling beloofde eenen goeden oogst

Volgens berigt van eenen van Marégé terug gekomen praauwpaduakang, had in het laatst van Januarij jl. op de kust van Marégé ter hoogte van de baai Vemba Sapora, een zware orkaan gewoed, waardoor verscheidene tripangvaarders van Macasser waren verongelukt. Een gedeelte der bemanning van twee bij die gelegenheid verongelukte paduakangs was door deze praauw opgenomen. Vier andere paduakangs waren geheel verongelukt en van nog twee dier vaartuigen vermoedde men dat zij hetzelfde lot zouden hebben ondergaan.

Molüksche Eilanden. Ontvangen berigten uit de Molukko's stellen ons in staat, de navolgende verrigting van het daar gestationneerde Z. M. stoomschip *Vesusius* mede te deelen. Gemeld stoomschip, onder bevel van den luitenant ter zee der 1e klasse *O. A. Uhlenbeck*, verliet op den 31sten Maart jl. de reede van Amboina, aan boord hebbende den gouverneur der Moluksche Eilanden, den steven wendende naar Ternate, ter reede waarvan men in den avond van den 2den April ankerde.

Na afloop der werkzaamheden van genoemden gouverneur en na het embarkeren van twee Ternataansche prinsen, benevens twee rijksgrooten en gevolg, werd den 5den daaraanvolgende die plaats verlaten en naar de baai van Bangaai gestoomd.

Voor men deze baai binnenliep en wel in den vroegen morgen van den 7den April, mogt het de Vesuvius evenwel gelukken den zeeroovers afbreuk te doen.

In de nabijheid der kust van het eiland Peling zijnde, en de straat tusschen dit eiland en Bangaai open hebbende, ontdekte men onder den wal eene praauw, die met kracht van riemen Peling trachtte te bereiken.

Onmiddelijk werd met volle kracht naar dezelve toegestoomd, en een los schot door de Vesuvius gedaan, was voldoende om de praauw geene pogingen tot ontvlugten meer te doen aanwenden, zich alleenlijk benedenwinds houdende en naar den wal latende afdrijven.

Aan den last om op zijde te komen, geen gevolg gegeven wordende, was men genoodzaakt de praauw met de Vesuvius langs zijde te brengen, aanteklampen en zich van dezelve meester te maken, zijnde intusschen voor een rooversvaartuig herkend geworden.

Eerst toen ontdekte men dat, hoe onbelangrijk het vaartuig zich ook vertoonde, hetzelve een groot aantal menschen onder atappen daken verscholen hield.

De praauw alsnu op zijde liggende, werd de bemanning opgejaagd, en kwamen er achtereenvolgens zestien menschen over, die allen ongewapend waren.

Deze, misleid door het gering aantal volk dat hen omringde, bevindende zich eenige met sabels gewapende mariniers, die hen bij het overkomen hadden onderzocht, met eenige matrozen, om hen in de boeijen te sluiten, op het dek, terwijl het overige gedeelte der equipage bezig was met schaften, maakten zich, op het punt van in de boeijen gesloten te worden, met het geschreeuw van amok, van de boeistangen en van eenige in de batterij gereed liggende handspaken meester, en nielen, zich van deze werktuigen als wapenen bedienende, op [illegible]

Van alle kanten sprong de wakkere bemanning van den stoomer Vesuvius op dit geweld toe, een ieder zich van zijn mes of het spoedigst te verkrijgen wapen bedienende, waardoor een kort doch bloedig gevecht op het dek ontstond, waarbij de meesten der roovers gekwetst werden en een hunner den volgenden dag aan de bekomen wonden bezweek.

Niettegenstaande de woede, waarmede de roovers vochten, werd slecht één onzer matrozen ligtelijk gewond, terwijl de heer gouverneur Goldman gelukkiglijk eene hem toegebragten slag met eene handspaak ontweek en de commandant er in slaagde een der woestelingen, die hem aanviel, op den grond te werpen.

Nader bleek dat deze praauw een deel uitmaakte van de rooversvloot van Solok, en werd dezelve, nadat alles wat zich daarin bevond, aan boord van de *Vesuvius* was gebragt, als hinderlijk voor de verrigtingen van dien stoomer, door den brand vernield.

De op hen behaalde buit is, alhoewel van weinig waarde, toch belangrijk; daaronder bevinden zich eenige wapenen en eene rooversvlag.

De door de roovers prijs gemaakte koopmansgoederen waren meest allen door zeewater beschadigd.

Na afloop dezer handelingen, zette de Vesuvius deszelfs reize naar Bangaai, Sahita en de Tomoriebogt voort, zonder verder iets van roovers te ontmoeten, en ware het niet dat eene speciale commissie, waartoe deze stoomer gebezigd werd, den commandant noodzaakte de kusten van Xulla- en Bangaai-archipel te verlaten, zoude hoogstwaarschijnlijk een gevoelige slag aan de zeerooverijen in die wateren zijn toegebragt.

Den 15den April te Amboina terugkeerende, werden de gevangenen aan den burgerlijken regter aldaar overgeleverd, zijnde het intusschen gebleken, dat drie der opvarenden, die geen deel aan het gevecht hadden genomen, door de roovers gemaakte slaven en eerst kort geleden door hen gevangen genomen waren, hebbende volgens hun voorgeven behoord tot eene handelspraauw, wier bemanning door de roovers deerlijk mishandeld was en waarvan er verscheidene vermoord zouden zijn.

Ternate. Volgens hier ingekomen berigten stond het rijstgewas in de districten Sahoe, Galela en Tobelo, op Almaheira, vrij gunstig en beloofde het eenen goeden oogst.

In den avond van den 7den Maart jl., omstreeks $11\frac{1}{2}$ ure, werd hier eene ligte aardbeving gevoeld.

Den 7den Maart werd het berigt ontvangen, dat de zeeroovers twee menschen van het eiland Makian gewond en zes geroofd hadden, zoomede nog drie op zee zijnde praauwen, waarvan het getal opvarenden niet bekend was. Ook de brieven-praauw van Batjan was tusschen Makian en Kajoa, volgens opgave, door zes rooverspraauwen nagezet doch niet ingehaald kunnen worden. Dadelijk zijn op dit berigt twee gewapende korra-korra's op de zeeroovers uitgezonden.

(*Jav. Cour.*)

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag 17 Mei 1856, No. 40.

ENGELAND.

Londen, 18 Febr. Het lijk van den heer John Sadleir, iersch vertegenwoordiger in het Parlement, is gisteren op de Hamsteadhoogten gevonden. Reeds lang was de ziel het ligchaam ontvloden, en men denkt dat de overledene een zelfmoord heeft begaan: althans de omstandigheden, waarin hij verkeerde, wettigen dit vermoeden.

— De hertog van Norfolk, *Premier Duke and Earl of England*, is plotseling overleden. De tegenwoordige graaf Arundel en Surrey erft den titel en de goederen. Voor eenigen tijd verliet de overleden hertog de roomsche kerk en omhelsde het protestantisme, terwijl zijn zoon, Henry Granville Fitz Allan Howard, de tegenwoordige hertog van Norfolk, ultra-katholiek bleef. De grafelijke waardigheid van Arundel dagteekent van de 17de eeuw en de hertogelijke rang van Norfolk van de 15de eeuw. Uit het huis van Norfolk en Arundel sproten de Howards. De overleden hertog huwde in 1814 de jongste dochter van den hertog van Sutherland, en zijne jongste dochter is de echtgenoot van sir Edmund Lyons.

— Te Sligo in Ierland heeft eene nieuwe poging tot moord plaats gehad. De heer Lemon Armstrong, een aanzienlijk inwoner van het graafschap Leitrim, ontving een kogel in de dij. Twee broeders, die den moordaanslag pleegden, zijn gevat. De heer Armstrong is buiten gevaar.

— De *Morning Post* ziet met leedwezen de goede verstandhouding, die thans tusschen Oostenrijk en Frankrijk schijnt te bestaan. Het besluit van keizer Frans Jozef, om aan een der cavalerie-regementen van zijn leger den naam *Napoleon III* te geven, en de op de te Weenen gehouden banketten uitgebragte toasten op de fransch-oostenrijksche vriendschap, verontrusten het engelsche blad in hooge mate. De *Morn. Post* gaat zelfs zoo ver, te zeggen, dat Engeland wel er toe zou kunnen besluiten om zich met Sardinië en Turkije te verstaan, ten einde gezamenlijk wederstand te bieden aan den gemeenschappelijken invloed van Parijs en Weenen.

Londen, 20 Febr. De vernietiging van het fort Nicolaas door de Franschen heeft op 4 Febr. plaats gehad, en de engelsche bevelhebber doet het berigt daarvan vergezeld gaan van eene beschrijving van het weder, de uitwerking van de zon op den rook, het tooneel van verwoesting enz. De brieven uit Sebastopol roemen niet bijzonder over de hartelijkheid der *entente cordiale* tusschen de engelsche en fransche soldaten. Zoo als men weet, waren de eersten zeer gebelgd over het opzigten van een fransch koffijhuis, *le Redan* genaamd, met het opschrift: *Les Anglais n'entrent pas ici*. De officieren hebben het opgewest tusschen beide te treden, ten einde te voorkomen dat de manschappen handgemeen wierden.

Londen, 21 Febr. De *Times* bevat een overzigt van de engelsche legerkrachten, die hij, met inbegrip van 127,000 man militie, 14,500 vrijwilligers en 3,470 arbeiders en werklieden, op 240,000 man brengt, waarbij 250 000 man gevoegd worden voor Indië, bedragende te zamen 670 000. Na aftrek der kosten, die de oostindische compagnie draagt, heeft het Huis der Gemeenten te voorzien in die voor 391,000 man waarvoor het £ 15,600,000 vraagt, of £ 37,10 (*f* 450 per man behalve £ 11,000,000 soldij, zoodat ieder man op £ 44,10 of op *f* 535 's jaars te staan komt. Voor korting ten gevolge van slecht gedrag, is £ 35.000 gesteld doch voor betaling als belooning van goed gedrag £ 92,300

— Voor het zoogenaamde *Nightingale fonds* is reeds £ 15,000 bijeengebragt. Het doel is, een hospitaal te vestigen, waarin ziekenverzorgsters zullen opgeleid worden. Miss Nightingale heeft tot raadgevers gekozen lord Ellesmere, den heer Sidney Herbert, kolonel Jebb, sir John M'Neil, den deken van Hereford, den heer Bracebridge, en tevens drie geneesheeren: sir James en den heer Bowring.

— De valschheid in geschriften door den heer Sadleir, parlementslid voor Sligo, die zich 11. Zondag vergiftigde met extract van amandelolie, gepleegd, loopt over een bedrag van £ 1.000.000 (twaalf millioen hollandsch). Daaronder zijn 50,000 zweedsche spoorwegaandeelen à £ 5 ieder, nagemaakt, en verscheidene overdragten van goederen met nagemaakte handschriften, van de beambten in het hypotheek-bureau van Ierland. Men kent nog niet alle bijzonderheden, en deze onzekerheid baart groote onrust in de City, alsmede in sommige plaatsen, op het platteland, waarover zich het bedrog uitgestrekt heeft.

BELGIE.

Mons, (*Bergen*) 20 Februarij. Gisteren morgen ten half 11 ure had hier een ongeluk plaats, geheel het gevolg der onvoorzigtigheid van deszelfs slagtoffer. Zekere houthakker, Casimir genaamd, 64 jaren oud, wilde in het gezigt van een aankomenden trein den spoorweg oversteken, doch werd door de machine bereikt en op de rails geworpen. Onmiddelijk was hij dood, zijnde zijn linkerbeen door de locomotief en vier daarop volgende, met handelswaren geladen waggons, geheel vermorseld.

Antwerpen, 1 Maart. Gisteren in den morgen ten half 5 ure, had er in de steenkolenmijn van Marchaye, te Flémalle, eene ontploffing plaats. Het waterstofgaz was in eene der uitgravingen van de holle laag, op eene diepte van 254 meters, ontvlamd.

Een gedeelte der werklieden, wier nachttaak was afgeloopen, gingen in den ophaalbak naar boven, toen een geweldigen schok, het gevolg der ontploffing, gevoeld werd.

Onmiddelijk daalden die moedige mannen weder in de diepte en begaven zich naar de plaats van het onheil, alwaar zij verscheidene gekwetsten te hulp kwamen, die zich op den rolweg bevonden. Ten vijf ure klom ook de directeur Dubois met verscheidene andere mijnwerkers af en vond nog meerdere gewonden. Vervolgens werden acht lijken naar boven gebragt.

Omstreeks middag, is de ingenieur der mijnen Mueseler, die, zoodra hij kennis van het ongeval had gekregen, zich derwaarts begeven had, vergezeld van den directeur en de oppermijnwerker van de steenkolenmijnen van Coquerell, in de mijn afgedaald. Hij heeft tot de plaats der instorting kunnen doordringen, achter welke zich nog 14 of 15 mijnwerkers bevonden, wier dood ongetwijfeld onvermijdelijk is. Ten 3 ure steeg hij weder naar boven, na verschillende middelen van voorzorg aangewezen te hebben, om de gevaarlijkste punten te stutten en de instortingen over te klimmen met het doel om die ongelukkigen te bereiken.

Het getal der dooden bedraagt 25 tot 28, dat der gekwetsten 10.

De oorzaak van dit ongeluk is nog onbekend. Men zegt dat een mijnwerker, zelven het slagtoffer zijner onvoorzigtigheid geworden, een stuk van een rots, in strijd met de door hem verkregen voorschriften, door middel van buskruid zou hebben doen springen.

— De regtbank te Leuven heeft een zeer zeldzaam misdrijf gevonnisd, hetwelk men wel geregtigd is streng te straffen, uithoofde der gemakkelijkheid, welke de handelsovereenkomsten aanbieden, om misbruik te maken van de goede trouw, waaraan men verpligt is dagelijks zijne belangen toe te vertrouwen.

De bediende van een bankier in Thienen, vervoegde zich tot de echte lieden Perpect, handelaren te Leuven, om het bedrag eener acceptatie, reeds vooraf, zooals zulks gebruikelijk is, voor voldaan geteekend, te ontvangen. De schuldenaars niet geheel dat bedrag kunnende afdoen, deden de bediende voorstellen, welke hij niet vermogt aan te nemen, waarna hij het huis verliet, het aldus geteekende schuldbewijs vergetende. Ten gevolge hiervan werd er bij de schuldenaars onderzoek gedaan om te weten, wat er van het verloren schuldbewijs geworden was, doch zij antwoordden, dat zij het aan een hun onbekenden persoon hadden voldaan en gevolgelijk de bankier niets meer van hen te vorderen had.

Deze bewering maakte voor de justitie geen opgang en werd door verschillende omstandigheden en ter regtsgeding uitkomende daadzaken, tegengesproken en de beschuldigden werden den 20 Februarij veroordeeld tot twee jaren gevangenisstraf, ter zake van bedriegelijke aanhouding van het bedoeld schuldbewijs.

— De *Progrès d'Ypres* deelt de noodlottige overeenstemming van het overlijden van vier door de kinderpokken aangetaste personen mede. Drie of vier weken geleden bevonden zij zich alle vier in de herberg *la Basoule*, buiten de Meenensche poort, en speelden kaart, toen eensklaps een kind, lijdende aan de kinderpokken in eene ijlende koorts de drinkzaal kwam invliegen. Onze vier spelers werden getroffen door het zien van dien kleinen ongelukkige, dien men trouwens weder dadelijk naar het bed bragt, waaraan hij ontsnapt was. De eerste indruk vervlogen, zoo dachten zij niet meer aan dit voorval, toen eenige dagen later een hunner door de kinderpokken werd aangetast en daaraan overleed; een tweede bevond zich weldra in hetzelfde geval met het eigen noodlottig gevolg. De derde werd op zijne beurt getroffen en onderging hetzelfde lot als de vorigen. Eindelijk overleed op gisteren avond de vierde kaartspeler aan dezelfde ziekte.

FRANKRIJK.

Dezer dagen, zegt het *Journal de l'Yonne*, moest eene vrij aanstootelijke zaak voor de assises van dit departement behandeld worden. Al de dames ter dier plaatse hadden zich naar de gehoorzaal begeven. De voorzitter, al die toiletten ontwarende, riep haar toe: »De alhier tegenwoordig zijnde personen kennen waarschijnlijk den aard niet van het regtsgeding, dat begonnen zal worden; ik noodig daarom alle eerbare vrouwen uit, de zaal te verlaten." Geen enkele voldeed aan die uitnoodiging. »Deurwaarders!" riep daarop de voorzitter, »nu alle eerbare vrouwen vertrokken zijn, zoo jaag de anderen weg."

Parijs, 12 Febr. De keizer heeft gisteren de Zouaven van de garde in oogenschouw genomen. In de garnizoensteden in de omstreken van deze hoofdstad, klaagt men sterk over deze soldaten. Zij zijn uitmuntende krijgslieden, maar ook onverdragelijke naburen.

Parijs, 15 Febr. De Engelsche dagbladen bevatten nieuwe bijzonderheden over den aankoop der acht grootste vaartuigen van de algemeen Engelsche schroef-stoomboot-maatschappij voor rekening van eene Engelsche-Fransche maatschappij. Het belangrijkste in deze zaak is, dat deze prachtige schroef-stoombooten bestemd zijn om, volgens het *Journal du Havre*, de vaart op de Indische zeeën onder Fransche vlag te hervatten, zullende zij van Havre uitgaan. de Kaap de Goede Hoop, La Réunion, Ceilon, Mauritius en Madras aandoen en Calcutta de uiterste plaats harer bestemming zijn. Bij vertrek en terugkomst zullen zij te Southampton aangieren.

Men voegt hierbij, dat deze groote onderneming bestuurd zal worden door een gemengd committé. te zamengesteld uit de gewigtigste mannen der beide natien, die de zaak op de meest voordeeligste wijze voor Engeland en Frankrijk zullen beheeren.

Parijs, 16 Febr. Vernemende dat de zitting der kamers niet voor den 3den Maart geopend zoude worden, in stede van den 23sten Februarij, zoo ontstond overal de hoop, dat de keizer in zijne aanspraak het sluiten des vredes zou aankondigen. Thans is die hoop als het ware een stellig iets geworden, alzoo de keizer aan den heer Troplong gezegd heeft en deze het overal openlijk herhaalt, dat hij verwacht dat de vredespreliminairen voor den 3 Maart geteekend zullen zijn.

Overigens zijn er eenige andere verschijnselen van dien aard, dat zij die hoop nog doen toenemen.

De generaal Bosquet en de kolonel Gault van het 46ste, maakten toebereidselen om, met het einde dezer maand, weder naar de Krim te vertrekken. doch zij hebben bevel gekregen, die te staken en voorloopig te Parijs te blijven. De heer Launay, redacteur van den *Moniteur*, die mede naar de Levant moest vertrekken, heeft denzelfden last ontvangen en blijft nu alhier wonen.

— De debatten van het regtsgeding Jawzinski, veroordeeld wegens het toebrengen van slagen aan den generaal Zamoiski, leveren slechts een zwak denkbeeld op van al de harrewarrerijen en verdeeldheid, in den boezem der Poolsche emigratie. die evenwel zeer hoog opgevet van het herstel en de eenheid van Polen. Onmogelijk is het voor de Poolsche officieren geweest om in het Engelsch-Poolsch legioen, thans in de Levant in de grootste ongebondenheid verkeerende, te dienen. De meeste hunner zijn naar Frankrijk en Engeland moeten terugkeeren en de dreigementen tegen den generaal Zamoiski en prins Adam Chartoriski zijn thans zoo geweldig, dat die beide personen de bescherming der Parijsche politie hebben moeten inroepen.

Parijs, 22 Febr. Dezer dagen heeft zich in deze hoofdstad eene maatschappij gevormd, den titel voerende van Maatschappij van Letterkundige-, Wetenschappelijke- en Kunst-Vereeniging. Haar voornaamste doel is om eene uitgestrekte openbaarheid te schenken aan alle goede werken, van welken aard ook, wier handschriften haar door de schrijvers te Parijs en vooral uit de provincien zullen worden toevertrouwd. Deze handschriften, eenmaal door het comité van onderzoek der Maatschappij aangenomen, zoo belast zij zich met al de kosten der uitgave, openbaarmaking en verspreiding van het werk. Men noemt als leden dier Maatschappij de HH. A. Dumas, I. Janin, Mèry, Viennot, Achille, Jubinal, Adolphe, Adam Halevry, Castil Blaze, Alberic de tweede, Molè-Gentilhomme, enz. enz.

— Men schrijft van Parijs:

Een der gewigtigste vraagpunten, wier beslissing in het congres zal moeten plaats grijpen, is de bezetting van Turkije door de verbondene mogendheden. eene bezetting die vereischt zal worden en noodzakelijk gemaakt door de hervormingen, welke de Turksche regering besloten heeft in dat rijk in te voeren. Die hervormingen zullen voorzeker zoo veledweepzieke hartstogten opwekken, dat het Ottomannische gouvernement ze niet zonder de hulp dier mogendheden zal kunnen bedwingen. Niet te Constantinopel is die weerstand te vreezen, maar in de provincien van het rijk zal hij ontzaggelijk zijn. Dan dat is niet alles. Die mogendheden zullen nog een daad van regtvaardigheid omtrent Turkije te vervullen hebben. Men doelt hier op het herzien der verdragen tusschen Turkije en vreemde mogendheden, gesloten in ver verloopen tijdstippen. Bij die verdragen kende Turkije aan die mogendheden, ten behoeve hunner in het Ottomanische keizerrijk gevestigde onderdanen, voorregten en uitzonderende vrijheden toe, die hun verblijf, handel en nijverheid begunstigden en hen buiten het bereik der wetten van het land stelden. Dit vraagstuk is zeer ingewikkeld, doch de herziening is noodzakelijk.

— De *Vexin* deelt het volgende voorval mede, voor welks waarheid zij instaat:

In de afgeloopene week ontmoette een jong meisje, dat het werkloon voor eenigen door haar gemaakte kanten had ontvangen, in een bosch in de omstreken van St. Germer (Oise) een man, wien waarschijnlijk die omstandigheid bekend was, want hij vroeg haar haar geld af. Zij mogt ontkennen zoo veel zij kon, toch moest zij de 20 fr., die zij ontvangen had, afgeven.

De dief verwijderde zich en zij vervolgde haar weg, innig aangedaan door die ongelukkige gebeurtenis. Nog was zij het bosch niet uit of zij ontmoette een tweeden persoon, die, gelijk den eerste, haar weg versperde en haar mede haar geld afvroeg. »Helaas!" antwoordde zij, »ik heb geen geld; ik ben zoo even aangehouden en een man heeft mij alles ontnomen." — Zoudt gij dien man herkennen? vroeg de dief. — O, ja!" hernam het meisje; »ik heb hem goed aangekeken, terwijl hij mij bestal." Op die woorden, wierp de tweede dief zich op haar, gooide haar op den grond en sneed haar de tong uit, ten einde zij niets zou kunnen verklappen. Drie uren daarna was het meisje een lijk.

Parijs, 25 Febr. Er bestaat naar het schijnt, een zekere onrust in Lombardije en de pauselijke staten en de laatste, door de verschillende Italiaansche legatien ontvangen, berigten toonen aan, dat de staatkundige uitgewekenen der verschillende landen van Europa daaraan niet vreemd zijn. Ongetwijfeld is het hier aan toe te schrijven, dat die onzer uitgewekenen, wien de regering tijdelijke vergunningen had uitgereikt tot terugkeer in Frankrijk, die vergunningen hebben zien intrekken en bevel ontvangen weder over de grenzen terug te gaan.

— De *Fransche Contrôle* verhaalt den volgenden trek uit het leven van den heer de Bourqueney, Frankrijks vertegenwoordiger bij het congres te Parijs: »De heer de Bourqueney was sedert weinige dagen te Blois van Constantinopel terug, toen te Parijs de verschrikkelijke opstand van 24 Junij 1848 uitbrak."

»Op alle nationale gardes in Frankrijk werd een beroep gedaan en van alle kanten beantwoordde men daaraan met geestdrift. De rust was verstoord. Parijs in gevaar en ieder had slechts ooren voor het algemeen belang; de prinsen van Chalais, de markies van Osbraye vertrokken met hunne compagnien. De heer de Bourqueney had onmiddelijk onder de garde nationale van Blois plaats genomen, even gelijk de Assas en de d'Auvergnes dit gedaan hadden. Hij bevond zich onder de moedige mannen, die de hoofdstad onder het bevel van den commandant Berthier ter hulpe snelden. Op zijn eenvoudigen uniform van grenadier der nationale garde schitterde de ster van groot officier van het legioen van eer. Men merkte hem op, dat dit versiersel in dezen barricaden en straatoorlog, waarin men man tegen man vocht, tot mikpunt kon strekken en het onvoorzigtig was dit te blijven dragen."

»Indien die ster," antwoordde de moedige diplomaat, »een mikpunt voor onze vijanden, voor mij is het eene eerepunt die op mijn borst in het oogenblik van gevaar te behouden." En zij bleef er op gedurende al die verschrikkelijke dagen.

— Men schrijft aan den *Précurseur van Antwerpen* uit Parijs 28 Februarij:

Terwijl de zwaarwigtige belangen over vrede en oorlog in deze hoofdstad besproken worden en aller aandacht zich daarop geheel gevestigd heeft, houdt men zich in de salons der legitimisten, orleanisten of liever fusionisten bezig met — Waarmede? denkt gij. Met het redetwisten over het vraagstuk of de graaf van

Chambord als vlag, de witte of de driekleurige, moet aannemen. In weerwil van den middenweg, dien de heer Sauzet, oud voorzitter der kamer van afgevaardigden voor 1848, heeft voorgesteld te kiezen, hierin bestaande, dat die graaf de driekleurige vlag met lelien bezaaid, zoude aannemen, kunnen de fusionisten het toch maar in het geheel niet over dit in hun oog zoo gewigtig onderwerp eens worden.

DENEMARKEN.

In de zitting van het hoog geregthof van het koningrijk Denemarken te Kopenhagen van 18 Febr. heeft de heer Liebe, een der verdedigers van de zeven van hoogverraad beschuldigde gewezen deensche ministers, de artikelen aangehaald der wetten op de ministeriële verantwoordelijkheid, zoo als die bestaan in acht verschillende staten, waaronder ook de Nederlanden. De verdediger liet al die artikelen door den griffier voorlezen, en betoogde dat daarin, even als in de deensche grondwet, eene juiste omschrijving wordt gemist van den omvang der ministeriële verantwoordelijkheid; hij verklaarde, in geene der wetsbepalingen te zien waar die verantwoordelijkheid begint en waar zij eindigt, en beweerde dat op zulk eene onbestemde wetsbepaling geene beschuldiging kan worden gegrond. In dezelfde zitting heeft het openbaar ministerie den eisch gedaan, onzen lezers reeds bekend. Na het nemen van het rekwisitoir werd het woord aan de verdedigers gegeven. De heer Salicath, een hunner, sprak in den loop van zijne pleitrede o. a. deze woorden: »Men kan wel zeggen dat de heer von Bluhme den heer von Hansen de wapening ontried; in 1807 gaf de toenmalige minister van buitenlandsche zaken, de heer von Bernstroff, denzelfden raad aan zijne ambtgenooten; ongelukkig echter werd die raad opgevolgd, en daardoor werd Denemarkens algeheele ondergang berokkend. Door geen acht te slaan op den raad van den heer von Bluhme, heeft de heer von Hansen klaarblijkelijk meer vertrouwen gesteld in de kanonnen dan in de verzekeringen der diplomatie, en in overeenstemming met dit zijn gevoelen heeft hij gehandeld; bij gaf raad aan den koning en Z. M. keurde de voorstellen goed." De openbare aanklager viel den heer Salicath hier in de rede en zeide: »De verdediger mengt den koning in de zaak, dit is in strijd met de constitutie, waaronder wij leven." Daarop hernam de pleitbezorger: »Ik verdedig mijne cliënten; dit is overeenkomstig met de wetten, met mijnen pligt en met mijn geweten," en toen zette hij zijn pleidooi voort.

— Het hoog geregtshof te Kopenhagen heeft eindelijk uitspraak gedaan in de zaak der zeven van hoogverraad beschuldigde oud-ministers. Alle beschuldigden zijn vrijgesproken, en de kosten van het geding moeten gedragen worden door den staat. De in het geregtshof zitting hebbende leden van het *Landsthing*, d. i. het *politieke* element van het hof, hebben voor de veroordeling, de overige regters, het *judiciaire* element, hebben voor de vrijspraak gestemd. De stemmen, aldus gelijkelijk zijnde verdeeld, volgde de vrijspraak.

Elseneur, 1 Maart. De voorhoede der britsche Oostzee-vloot bevindt zich sedert eergisteren voor de reede dezer stad en zal er voorloopig gestationneerd blijven.

ZWEDEN.

Men schrijft van Enkœping, 6 Febr.

Laatstleden Woensdag was deze kleine vreedzame stad het tooneel van eene verfoeijelijke daad, waarvan naar 's menschen geheugen geen voorbeeld in deze omstreken bestaat. Zie hier de bijzonderheden.

De bisschop van Skara, de heer Dr. Karel Butsch, was in den morgen te Enkœping aangekomen en zou des avonds ten 5 ure weder vertrekken. Terwijl hij onder de koetspoort van het hotel Gustaaf Adolph, alwaar hij was afgestapt, doorging, en op het oogenblik, dat hij in het gereedstaande postrijtuig wilde stappen, werd hij tegengehouden door drie personen, die zijn weg versperden en hem begonnen uit te schelden.

De heer Butsch, een 80jarige grijsaard, merkte hun met zachtheid het onwelvoegelijke, dat in hunne handelwijze gelegen was, op en verzocht hun hem niet op te houden, dewijl, zooals hij zeide, de koning hem gelast had, zich ten spoedigste bij hem te vervoegen. »Als dat zoo is," zeide een dier personen spottend lagchende, »ga dan uw weg.»

Naauwelijks was de heer Butsch echter eenige schreden voortgegaan, of die personen bragten hem verscheidene hevige stokslagen in den nek toe, waardoor hij ter aarde viel. In zijn val stortte hij op een paal, waardoor hij twee zware wonden in de borst verkreeg. Dank zij de spoedige en verstandige hulp, die hem werd toegebragt, bevond de eerwaardige geestelijke zich den volgenden morgen in staat zijne reis te vervolgen.

De politie heeft dadelijk al hare agenten uitgezonden om de gevlugt zijnde boosdoeners op te sporen, doch ze tot dusverre nog niet kunnen ontdekken.

De aanval, waarvan de heer Butsch het slagtoffer is geweest, heeft overal een smartelijken en diepen indruk verwekt. Hij is niet alleen een der gezdigste geestelijken van Zweden maar zijn naam was ook de eerste, die de algemeene vergadering der geestelijken inschreef op de lijst der candidaten voor het aartsbisdom van Upsal, aan welke zetel het primaatschap van Zweden verbonden is.

De keus des konings viel dadelijk op den heer Butsch, doch hij bedankte voor die eer. Z. M. Oscar I wenschte, alvorens tot de benoeming van den nieuwen aartsbisschop over te gaan, zich met den heer Butsch te onderhouden en verzocht hem te Stockholm te komen. Op reis derwaarts onderging hij de bovenverhaalde beleediging. De laatste tijdingen van die hoofdplaats luiden, dat de heer Butsch nog altijd zeer lijdende is. Hij heeft volgehouden de hooge betrekking van hoofd der geestelijkheid niet aan te nemen, zijnde dezelve alsnu aan den bisschop van Rotterdahl toegekend.

RUSLAND.

St. Petersburg, 9 Febr. Ingevolge de bevelen des keizers, bevat de *Courant van den Senaat* dagelijks de vonnissen der krijgsraden, die de officieren van het staande leger en de hooge beambten tot ontslag of het verlies hunner rangen en titels, wegens kwade trouw, diefstal en misbruik van vertrouwen, veroordeelen en daar er veel schuldigen zijn, zoo beslaan die vonnissen eene groote plaats in dat officieel dagblad. Alexander II heeft verklaard zijne gestrengheid niet te zullen intoomen, alvorens die beambten zullen ophouden zich 's lands gelden toe te eigenen of de levensmiddelen van den soldaat te vervalschen.

— Naar luid der laatste berigten, is het bestaan van forten en een russisch leger aan de oevers van de Amourrivier niet slechts een droom, maar wel eene degelijkheid. Het schijnt dat de Russen ten minste 5000 man goed gewapend op de been hebben en dat de stad Nikolawski, op 100 mijlen die rivier opvarende en uit meer dan 100 huizen bestaande, omringd is door talrijke batterijen en versterkingen, terwijl een keten van forten langs de kust is aangelegd, om de ontscheping der geallieerden te beletten. De russische schepen bevinden zich thans te Nikolawski, de nieuwe hoofdstad van Mantchourie, welke zij door de monding der rivier, Sighahenne genaamd, hebben bereikt. De Amerikaansche kooplieden van San Francisco rekenen er reeds op, veel handel met Nicolawski en de uitgestrekte oorden van Mantchourie, Siberie en Mongolie te zullen drijven, doch hunne berekeningen konden wel eens schipbreuk lijden op het besluit der Chinesche regering, om niet langer die roofzuchtige handelingen, door Rusland onder begunstiging van een burgeroorlog begaan, te verdragen.

Reeds heeft laatstgenoemde regering een agent van Peking derwaarts gezonden, om op de verwijdering der Russen aan te dringen en hebben deze, op hunne batterijen wijzende, geantwoord, dat die voldoende in staat zijn om hunne verovering te handhaven. Men denkt dat een Chineesch leger naar de Amourrivier gezonden zal worden en het is te voorzien, dat de Russen, tenzij zij hulp van de Amerikanen erlangen, van daar zullen worden verdreven.

— De laatste tijdingen uit Perzië, door den *Caucasus* medegedeeld, zijn niet van belang ontbloot. Zij berigten dat de Perzische regering eene expeditie tegen Herat heeft uitgezonden en daarenboven te Aderleidjan een leger zamentrekt, om een inval der Engelschen het hoofd te kunnen bieden.

ITALIE.

Bij decreet der hertogin-regentes van Parma, wordt de censuur over de boeken, plaatwerken, teekeningen en andere voorwerpen van kunst enz., die in het hertogdom vervaardigd of van buiten ingevoerd worden, wederom opgedragen aan twee censoren, die aan de algemeene directie van policie zullen worden toegevoegd.

— Uit Rome wordt geschreven, dat de paus welgevallig heeft aangenomen het voorstel met betrekking tot de herstelling der reeds in 1624 door paus Urbanus VIII gestichte orde der Onbevlekte Ontvangenis. Deze godsdienstige orde, voor burgers en militairen bestemd, zal den paus zelven tot grootmeester hebben en in vier klassen verdeeld zijn: grootkruizen, commandeurs, ridders der eerste klasse en ridders der tweede klasse.

GRIEKENLAND.

Volgens brieven van Athene van 27 Februarij, hebben er in het Grieksche ministerie weder eenige veranderingen plaats gehad, alzoo verscheidene ministers hun ontslag hebben genomen. De nieuw optredenden zijn gunstig gestemd voor de staatkunde der Westersche mogendheden. De rooverijen, welke dit land zoo hevig geteisterd hebben, kunnen als overwonnen beschouwd worden. De rooverbenden lossen zich zelven op, of vernielen zich onderling.

TURKYE.

Met den *Thabor* zijn werderom levantsche berigten te Marseille ontvangen. Deze boot had Constantinopel den 14 Febr. verlaten. Op dien dag duurde de handelscrisis voort; het *Journal de Constantinople* echter zegt dat deze crisis, zoowel wat de financiën als den handel betreft, overdreven is voorgesteld. Volgens dat blad lijdt er de groothandel alleen onder, vermits vele artikelen aanmerkelijk zijn gedaald, waardoor minder werd omgezet. — De boekdrukkers, uitgevers van dagbladen enz., de handelaars en veel andere standen te Constantinopel hebben bij de regering aanzoek gedaan tot oprigting van eene bank, door welken maatregel zij een einde wenschen te maken aan het groote verschil in koers tusschen de turksche en buitenlandsche muntspeciën. Bedoeld verschil levert thans een verlies van 15 tot 20 pCt. voor turksch geld op. — Door den Divan was nog geen beslissing genomen in zake Rothschilds negotiatie. — In geheel het turksche rijk heerscht eene besmettelijke ziekte onder het vee, die groote verwoestingen aanrigt. — Ismail-pacha is naar Azië gezonden, om er het bevel over de turksche troepen op zich te nemen, ter vervanging van Omar-pacha, die met verlof naar Constantinopel terugkeert; sommigen willen echter dat Omar-pacha zijne betrekking niet weder zal aanvaarden. Anderen beweren dat de generalissimus, toen hij het berigt ontving van zijn verlof en voorloopige vervanging, zijn ontslag heeft ingediend. De *Hatti-Scherif*, houdende de bepalingen betreffende de gesteldheid der christenen in den ottomanischen staat, wordt thans in verscheidene talen overgebragt, en zal eerstdaags afgekondigd worden. Men verwachtte dat dit den 18 Febr. met groote plegtigheid zou geschieden. — Ali-pacha heeft in last, namens den sultan, aan keizer Napoleon een sabel, en aan koningin Victoria een diadeem, beide met brillanten bezet, ten geschenke aan te bieden.

Uit de Krim loopen de berigten tot den 10. Het gerucht was daar verspreid, dat maarschalk Pélissier naar Frankrijk moest terugkeeren. Generaal Martimpry was aangekomen. De noorderforten vuren nog onophoudelijk op Sebastopols zuidzijde. De van het ijs bevrijde kanonneerbooten te Kinburn zijn te Kamiesch teruggekomen, om er de noodige herstellingen te ondergaan. Het engelsche leger is steeds met het vurigste verlangen bezield om den oorlog voort te zetten. Een dagorder van Codrington aan het engelsche leger, gedagteekend uit Balaklava, geeft aan de officieren den last zich van winter-uitrusting te voorzien om te velde te trekken.

In de turksche provinciën noordwaarts van Kars is, na het vertrek van generaal Murawieff, eenig oproer ontstaan, dat echter spoedig werd gestild, hoezeer ook genoemde russische opperbevelhebber eene geringe krijgsmagt had achtergelaten, om voor het behoud van het veroverde gebied te waken.

— In Klein-Azie heeft eene aardbeving plaats gehad, met zeer noodlottige gevolgen; de schokken duren steeds voort en de bevolking campeert op het veld.

Te Varna en Constantinopel heeft een hevige storm gewoed en in den Bosphorus een groot aantal schepen daardoor groote schade ondervonden; eenigen derzelven zijn gezonken en 17 minarets ingestort.

Het wordt ontkend, dat 1700 zieke Sardiniers naar de hospitalen te Constantinopel zijn gezonden. In het geheel bevonden zich slechts 900 zieken te Jane-kalé.

In de Krim heerscht eene zeer strenge koude. De maarschalk Pelissier zou zich naar Frankrijk begeven en de Krim verlaten, zoodra de wapenstilstand afgekondigd zou zijn. Zijne afwezigheid zal echter niet langer duren, dan de tijd voor den wapenstilstand bepaald.

NOORD-AMERIKA.

Indien men geloof mag slaan aan den Washington Correspondent van den *New-York-Herald*, zou er eene moeijelijkheid op het punt zijn van tusschen de Fransche en Noord-Amerikaansche regeringen uit te breken, ten opzigte van zekere Russische schepen, die, sedert het begin der vijandelijkheden, op den naam van burgers der Vereenigde staten zijn overgeschreven. Het cabinet der Tuilerien heeft aan den Noord-Amerikaanschen gezant te Parijs een lijst der in dat geval verkeerende schepen ter hand en deszelfs, in overeenstemming met Engeland genomen, besluit bekend gesteld, van ze als goede prijzen te beschouwen, wanneer men ze mogt magtig worden.

— De ijsschotsen zijn, ten gevolge van den strengen winter, die in de omstreken heerscht, in de wateren van New-York zoo talrijk, dat ze zelfs de haven indrijven. Een der in dezelve geankerde schepen, *de Wm. H. Safford* is den 3den Februarij, ten gevolge van een schok eener ijsschots tegen zijn boeg, gezonken. De kapitein van dat vaartuig, zijne huisvrouw en twee kinderen zijn daarbij omgekomen.

— Men schrijft van St. Louis, 25 Jan.:

Ziedaar mij terug van den gevaarlijksten togt, waaraan ik ooit deel genomen heb en ik beken, dat ik geenszins geneigd ben naar San Francisco terug te keeren, ten zij de Indianen onderworpen of naar het noorden terug gedreven zijn. Ik kan niet zeggen, wat er onder de onafhankelijke stammen omgaat, maar van de Rio Colorade tot aan Florida hebben allen de wapens omgegord en den oorlogskreet aangeheven. Van ter zijde, doch zonder eenige bijzonderheden te kennen, heeft men geweten, dat al de hoofden der stammen zich tot een grooten raad vereenigd hebben, en, naarvolgens den gezamenlijken gang hunner bewegingen, moet van daar het plan van den veldtogt, die het leven aan een onberekenbaar aantal landverhuizers zal kosten, zijn uitgegaan. Die ongelukkigen, vol vertrouwen op de rust der Indianen, hebben zich overal verspreid, het meeste op ontzaggelijke afstanden van de bewoonde kringen en geen hunner zal het gevaar ontsnappen. De plannen der Roodhuiden zijn onheilspellend. Zij verwachten eene worsteling op leven en dood, want zij hebben de vrouwen en kinderen naar het gebergte gezonden en de krijgslieden alleen zijn in de vlakten achtergebleven. De militaire magt der Vereenigde staten is, wat hare sterkte betreft, bespottelijk en wat militaire kunde en den krijgstucht aangaan, een recruut van twee maanden in Duitschland weet er meer van, dan de bekwaamste [illegible] hebben de troepen der Unie bij verschillende ontmoetingen, het onderspit gedolven en toch is de aandacht der regering er niet door opgewekt geworden. Ik begrijp niet waarom men de vereenigingen der vrijwilligers, die zich gevormd hadden, om de onafhankelijke stammen te vernielen, heeft opgelost. Het is alsof er eene overeenkomst tusschen de Know-Nothings en Indianen bestaat en de Amerikanen in hunne eigenliefde zich niet bekommeren, om de stroomen bloeds door de handen dier barbaren geplengd, omdat dat bloed is het bloed van Europeanen en Europa wel andere landverhuizers zal opleveren.

EGYPTE.

De afschaffing van den vrijdom, dien tot dus verre in Egypte de zonen der chaiks of hoofden van dorpen genoten, en de inlijving dier jongelingen bij het leger hebben algemeen misnoegen bij die klasse der bevolking verwekt. Een telegrafisch berigt uit Triëst meldt, volgens tijdingen uit Alexandrië van den 5 Febr, dat te Damanhur nabij Kaïro een opstand is uitgebarsten en dat de regering troepen tegen de muitelingen heeft afgezonden.

— Tijdingen uit Alexandrië van 21 Febr. logenstraffen de geruchten eener oproerige beweging in Neder-Egypte, doch melden dat in de hooger liggende deelen des lands een bloedige oorlog voortduurt.

HAITI.

Een der generaals, op last van keizer Faustin I doodgeschoten, is Toussaint, kleinzoon van Toussaint-Louverture, die, den 25 Thermidor van het jaar X, naar Frankrijk overgevoerd, digt bij Besançon, na eene negenmaandsche vangenis, zeer ellendig overleed.

De kleinzoon, die op zijn beurt, op eene treurige wijze is omgekomen, onderscheidde zich, naar men verzekert, door zijne opvoeding en vaderlandschlievende gevoelens. Zeer weinig hoveling, maar eerlijk en loyal was hij een der zeldzame voorbeelden van vooruitgang welken het menschenras, waartoe hij behoorde, bereiken kan en geenszins een verrader. Die beschuldiging w[illegible] slechts uitgedacht om hem in het verderf te storte[illegible] Maar hij had des keizers veroveringszucht gelaakt en [illegible] het belang zijns lands het ontwikkelen van orde [illegible] werkkrachten verkieslijker geacht en dit was geno[illegible] om hem in Faustin's oog een oproerling te doen zijn.

SIAM.

Men leest in de Colombosche courant (Ceylon).

Het hof van Siam heeft eindelijk den witten olifa[illegible] kunnen vervangen, die onlangs een zeer treurig eind had gehad. Na het verlies van dit zonderling palladiu[illegible] werden alle mogelijke middelen door den aanstaande vorst van het land in het werk gesteld, om een and[illegible] beest van dat soort meester te worden. Dien ten [illegible] volge zond hij gezanten naar alle naburige staten e[illegible] alle provinciën van zijn rijk, met last om een wi[illegible] olifant te zoeken of tegen welken prijs ook te koop[illegible] des noods, zich gewapenderhand er van meester te [illegible] ken. Een der gouverneurs van Zijne Siamsche Maje[illegible] ontdekte en ving, in de bosschen onder zijn bestu[illegible]

een olifant Albinos en gaf er dadelijk zijner regering kennis van. Deze zond onmiddelijk den last om voor het heilige dier een weg door de bosschen, het kreupelhout en de struiken te banen, tot aan de oevers der rivier, waar hij moest worden ingescheept. Daar werd hij in het midden van een voor hem gereed gemaakt, met planken belegd, houtvlot, dat bovendien versierd was met eene fraaije vlag; een tent van prachtig gestreept linnen en zijden stoffen en bloemenkransen, geplaatst. Terwijl men het dier alzoo naar de hoofdstad deed afzakken, werd hij gevoed met koeken, suikerriet, pisang en andere zeldzame en heerlijke vruchten. Op eenige uren afstand van die stad, kwam de vermoedelijke erfgenaam van den troon, vergezeld door drie der hoogste mandarijns van het hof, met een geleide van 100 vaartuigen, 300 muzijkanten en een groot aantal roeijers het heilige dier te gemoet. Het vlot, voerende het palladium van het rijk, werd daarop aan ieder vaartuig vastgemaakt en onder vreugdegejuich, dat op beide oevers der rivier weergalmde, voortgeroeid. Het dier, verstomd, verbluft, woedend, deed op die wijze zijn zegepralenden intogt in de hoofdstad, alwaar hij door al de grootwaardigheidbekleeders en door den koning zelven, omhangen met een rijken mantel van blaauwe ijsvogelvederen, werd afgewacht en vervolgens onder een schitterend geleide naar zijn stal of liever paleis gebragt. Daar vond hij een gansch hof van officieren en slaven, gereed om hem in gouden en zilveren vaatwerk te bedienen. Den zelfden avond kwam de koning in groote staatsie hem het brevet brengen van den wereldschen titel: Mandarijn der Mandarijnen, terwijl hij den kop van den olifant met zijne koninklijke hand met een prachtigen diadeem versierde. Vervolgens hadden er allerlei soorten van vreugdebedrijven en illuminatiën plaats en het volk werd op een nationalen schotel onthaald, alleen bij deze gelegenheid gebruikelijk en bestaande uit gelei van rhinoceroshuid, sterk met specerijen gekruid.

Ingezonden Stukken.

Batavia, 16 Mei.

Aan
de Redactie van den Java-Bode.

Mijne Heeren!

Ik erger mij altijd, wanneer ik zie, hoe weinig men in Nederland, afgescheiden van de millioenen, die jaarlijks uit de koloniën in 's lands schatkist vloeijen, er zich aan gelegen laat liggen, om eene degelijke kennis onzer schoone Indische bezittingen te verkrijgen en voor goed en gaaf al de zotternijen aanneemt, die vreemdelingen dienaangaande wel in het licht willen zenden.

Zoo onthaalde het *Leeskabinet* van 1855 ons in eene reeks van nommers op de vertaling van een werk, genaamd *Rambles* [illegible] *reisiger*, uitgegeven door een verwaanden, spleenzieken Engelschman, die onder anderen vertelt, Dames! dat gij des morgens te Batavia in hembd en broek, met losse ongekamde haren rondwandelt..... Moet hiernaar de rest, en die vertaling was nog al geleverd door zekeren heer Nagel, een oud Indisch ambtenaar, die jaren lang in Indië doorgebragt en zich niet eens de moeite gegeven heeft, al het ongerijmde, dat hij vertaalde, aan te toonen. Wel vatte ik [illegible] dat te doen, doch ik zou voor mijne wederlegging een dozijn uwer kolommen noodig gehad hebben, en dat ware te veel van uwe welwillendheid gevergd geweest. Maar daar lees ik nu in de IRIS, *Bloemlezing uit Buitenlandsche Tijdschriften*, 27ste *jaargang*, No. 8, het bestaan eener bloem van een ons in Indië geheel onbekend soort, namelijk: DE AMAZONEN STAAT OP HET EILAND JAVA. En die Amazonenstaat ligt op dat gezegend eiland, tusschen de steden Batavia en Samarang, en heet BANTAN!!! Dit is het eenige wat ik van dien zotteklap hier wil aanhalen, doch verzoek u beleefd het geheel, blijkbaar uit eene Engelsche pen gevloeid, in uw blad te willen overnemen, ten einde het algemeen in onze Indische bezittingen moge bekend worden, hoe aardig en waarheidvol men over Indië schrijft en hoe gretig in Nederland daaraan geloof wordt gehecht. Wel weten wij, dat in het huishoudelijke der Inlandsche hofhoudingen de vrouwen, ten gevolge der Mohamedaansche instellingen, een groot overwigt bezitten en eene zekere rol spelen, doch dat zij dáár naar buiten een invloed, een beheer, eene leiding van staatsaangelegenheden zouden uitoefenen, dat hooren wij nu voor het eerst, even als dat, ten gevolge der voortreffelijke geographische kennis van den schrijver, Bantan (Bantam), dat niet ten oosten, maar ten westen van Batavia ligt, zoo eensklaps naar het gebergte tusschen Batavia en Samarang verhuisd zou zijn en zich daar nederig verbergt. Die Amazonenstaat heeft evenmin ooit op Java bestaan en zal er even moeijelijk te vinden zijn, als ons nageslacht misschien ooit uitvinden zal, welke natie zeker schrijver, in een Nederlandsch godsdienstig tijdschrift, bedoeld heeft, toen hij daarin berigtte, dat hij (een sendeling) in de kampong der *Pandammers* te Batavia een bezoek had afgelegd, tenzij dat ons nageslacht te weten mogt krijgen, wat ik weet, namelijk dat die schrijver een Duitscher is. Dan genoeg over al die zotternijen. Wees zoo goed, mijne heeren! aan mijn verzoek te voldoen en is het niet te veel gevergd, de redactie van de IRIS een exemplaar van het nommer, waarin deze regelen, zoo als ik hoop, een plaatsje zullen krijgen, toe te zenden tot haar narigt en informatie.

Met de meeste achting

Uw bestendige Lezer,

S. L. R.

Amazonen staat op het eiland Java.

Onder de Nederlandsche bezittingen buiten Europa bestaat er een merkwaardige kleine staat, die met zijne constitutie en de origineele gebruiken zijner bewoners aan eene der meest onderhoudende plaatsen in Ariosto's »Razenden Roeland" herinnert, en de koenste dames der Amerikaansche emancipatie-dames overtreft. Op het eiland Java, tusschen de steden Batavia en Samarang, verbergt zich een geheel koningrijk, Bantan genaamd. Ofschoon onder het oppertoezigt van Nederland, vormt het landje toch een afzonderlijken staat met een eigen opperhoofd. Het land, politisch zonder beteekenis, is toch gelukkig en rijk, en werd sedert onheugelijke tijden enkel door *vrouwen* geregeerd en verdedigd. De koning is wel een man, maar al de overige regeringsleden behooren tot het schoone, zwakke geslacht. De vorst is geheel afhankelijk van zijn vrouwelijken staatsraad, bestaande uit drie vrouwen, de hoogste overheid van het land. Alle staats-, alle hof-, alle militaire betrekkingen, het geheele leger — zonder uitzondering, zijn uit Eva's geslacht. De mannen houden zich met den landbouw, den handel en de handwerken onledig. De lijfwacht van den vorst bestaat uit de vrouwelijke *élite* des lands, de schoonste onder de schoonen. Deze amazonen rijden niet als de dames, maar als echte ridders, grootendeels zelfs beter. Aan de hielen harer kleine schoenen hebben zij in plaats van sporen, kleine stalen punten. Hare kleeding is zeer eenvoudig, zeer schilderachtig en zeer antiek: zij bestaat in eene korte roode tunica, die boven schouders, boezem en linkerarm, beneden de voeten en knieën onbedekt laat. Om den linkerarm zijn de teugels van het paard geslagen. Het hair wordt aan alle kanten opgebonden en door een breed lint, met een gouden sieraad over het voorhoofd, vastgehouden. Haar hoofdwapen, eene korte, puntige lans, zwaaijen zij zeer bevallig en behendig Vroeger met boog en pijlen gewapend, dragen zij thans een klein musket in de plaats van den voormaligen koker. Met de musketten weten zij ook zeer geschikt om te gaan: in vollen galop schieten en treffen zij enkel met eene hand. Deze zonderlinge soldateska stemt met de overige regering van Bantan overeen. De troon is erfelijk voor den mannelijken eerstgeborene. Zoodra zulk een eerstgeborene den troon bestijgt, wordt hij door eene rij maagden beneden de zestien jaren omringd, opdat hij de schoonste in zijn oog tot gemalin kieze. (Veel verstandiger dan in Europa, waar niet het hart, maar de diplomatie kiest en de gemalin voorschrijft en octroyeert). Wordt er na driejarigen echt geen erfgenaam tot den troon geboren, dan kan de vorst eene andere gemalin kiezen, echter zonder de eerste van haren rang als »sultane" te verstooten. Mogt de vorst of sultan, in weêrwil van deze voorzorg, zonder troonsopvolger sterven, dan vergaderen honderd jonge, uitgezochte amazonen, om een troonopvolger uit hare eigen kinderen te kiezen. De door die vrouwen gekozen sultan wordt dan geproclameerd en alles is weêr in orde .De hoofdstad van dezen kleinen vrouwenstaat ligt in een der schilderachtigste deelen des eilands op eene vruchtbare, door boomen beschaduwde vlakte. In het midden derzelve verheffen zich twee goed versterkte vestingen; de Diamantenburg, zoοals de eene heet, bevat het paleis van den sultan, een groot, ruim, massief gebouw, wel geschikt om eene belegering door te staan. De regerende dames zijn zacht en hoffelijk in haar gedrag, en vreemdelingen, die hunne opwachting maken, worden met groote voorkomendheid ontvangen. Het gelukkige land Bantan herinnert aan gelukkige, brave vrouwen, van welke de wereld zelfs niet spreekt. In de politiek komt het land volstrekt niet voor. Men zegt, dat het politisch zonder beteekenis is. Ik denk er zoo niet over. Indien het onder den scepter der schoonheid zoo rijk en gelukkig is, als het de Engelschman Elton schildert, dan ware immers een groot vraagstuk opgelost, de zege van een nieuwen regeringsvorm. Wie, gelijk het thans velen gaat, noch op monarchie, noch op democratie, noch op constitutionalisme, noch op oligarchie, plutocratie, republicocratie, noch op eenige andere cratie meer vertrouwt, die kon zich misschien nog met de hoop troosten, dat van uit Bantan de pantoflocratie de wereld bevrijden en verlossen zal. Met de laatste heeft men tot nog toe enkel in den stillen familiekring gelukkige proeven genomen; het zou bij dit gebrek aan *mannen* enkel op eene groote staatsproeve aankomen.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum		*Vlag.*	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerder*	*Van*	*Datum.*	*Naar*
Mei	11	Bremer	Minerva	Wieling	Liverpool	23 Jan.	Batavia.
»	12	Nederlandsch	Jeannette	T. Visser	Rotterdam	9 »	»
»	14	Engelsch	Pet	J. M. Arthur	Manilla	10 April	Melbourn.
»	15	»	Princess	Tremearne	Shanghay	3 »	Londen.
»	—	Amerikaansch	Benjamin Morgan	Hilling	Hongkong	14 April	New. Londen
»	—	Engelsch	Funny	Smith	»	9 April	Kaap de Goede Hoop.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.		*Vlag.*		*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Agenten.*
Mei	15	Nederl Indisch	bark	Almansoer	Said bin Djen.	Pamanoekan	5 Mei	D. N. Buys en co.
»	—	Nederlandsch	»	Jeannette	T. Visser	Rotterdam.	7 Jan.	B. Kopersmit en co.
»	—	»	»	Java Koerier	F. G. Rienitz	Amsterdam	17 Febr.	E. Moormann en co.
»	—	»	schip	Claudius Civilis	J. D. Petersen	»	17 Febr.	de Weerdt, Ruyl en co.
»	—	Amerikaansch.	»	Milford	F. Curry	Melbourn	10 April	Paine Stricker en co.
»	—	Nederlandsch	bark	Neerlands Koning	Calander	Cheribon		Reynst en Vinju.
»	16	»	»	Waalstroom		Amsterdam.		Landberg, Bezoet de Bie & co.
»	—	»	»	Amicitia	S. Janse	Indramaijoe		Haager en Schuurman.
»	17	»	»	Rijswijk		Van de Oost		van Ommeren Rueb en co.
»	—	Nederl. Indisch	stooms.	Padang	A. G. Bosch	Soerabaya	14 Mei	B. Kopersmit en co.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.		*Vlag.*		*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Mei	15	Nederl. Indisch	stooms.	Makassar	T. H. Schimdt	Sem. Soer. en Molokkus.
»	—	» »	»	Langan Lamongan	T. Deighton	Samarang.
»	16	» »	bark	Batavia	Said bin Alhadat	Pecalongan.
»	17	Nederlandsch	»	Herman	A. Van Velthoven	Rotterdam.
»	—	»	»	Otto	Rotgans	Soerabaya.
»	—	»	»	Alblasserwaard	Van Linderen	Nederland.
»	—	»	schip	Vier Gezusters	F. A. Marmelsteyn	»

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag.		*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch	bark	Resident van Son	Kramers	Japan.	B. Kopersmit en co.
»	»	Jan van Hoorn.	Logger.	Dordrecht	»
»	»	Kosmopoliet.	Bouten.	Dordrecht	»
»	»	Cornelis Gips.	de Haan		»
»	»	Pieter Corn. Zn. 't Hooft.	Koens.		»
»	»	Jeannette *	T. Visser		»
»	»	Johanna Catharina	Van der Gouwe		Busing Schröder en co.
»	schip	Rotterdam.	P. Vis	Rotterdam.	Reynst en Vinju.
»	bark	President Verkouteren *	C. F. Eylerts		Tiedeman en van der Burg.
»	»	Macao	Hoffman.	Tjilatjap.	»
»	»	Sara Johanna *	L. ten Boekel.	Japan	Haager en Schuurman.
»	schip	Anna en Elise *	Jaski	Sam. en Soerabaya.	»
»	bark	Azia	Abrahams	Nederland	»
»	»	Amicitia	S. Janse.		»
»	»	Vriendschap *	Buys	China	Landberg, Bezoet de Bie en co.
»	clipper	schip Electra *	H. Wegman.	Rotterdam	G. Suermondt en co.
»	»	schip Ternate	F. Cars Tzn.	Rotterdam	van Ommeren, Rueb en co.
»	schip	Claudius Civilis	J. F. D. Petersen	Soerabaya.	de Weerdt, Ruyl en co.
»	bark	Java Koerier*	Reinitz		E. Moormann en co.
»	»	China *	T. Mulder		»
»	»	Prins Hendrik	J. C. Topper		Dummler en co.
Nederl. Indisch	»	Fathool Wahap *	Sech Beljoen	Soer. en Macassar.	D. N. Buys en co.
» »	»	Fathol Mobach *	Mohamad Arief	Banjermassing	»
» »	»	Assad Dullah*	Moch. Konang.		»
» »	»	Kim Tiantay *	Tjoa Inglan	Cheribon	»
» »	»	Djalcha*	Hadjie Hassan	Tagal	»
» »	bark	Bintang Timor *	Said Machmoen	Samarang.	»
» »	»	Fathool Joesoer *	Sech Banzeer		»
» »	»	Almansoor *	Said Alie bin Djen		»
» »	schoen.	Argo*	Massingham	Cheribon	»
Zweedsch	brik	Mary *	C. Silversparte	Zweden	Metzendorff, Wilmans en co.
Fransch	bark	Giscours *	E. Lavignac	Bordeaux.	C. Bahre en G. Kinder.
Oldenburg	bark	Mimie.	Segebade		Busing Schröder en co.
Engelsch	schip	Whampoa *	E. Geale	Singapore	Maclaine, Watson en co.
Amerikaansch.	bark	Milford*	T. Curry	China	Paine, Stricker en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Mei	6	N. I.	bark Tatas Banjermassing	Sarif Abdulla.	Banjermass.
»	7	Z. M.	stooms Borneo	lt t/z. 1 k Stort	Pontianak.
»	—	N. I.	bark Djoemoeroet	Oeij Boe	Balie Pad.
»	8	»	stooms Padang	A. G. Bosch	Macassar.
»	—	N. I.	bark Banka	G. Schuit	Manado.
»	—	Ned.	Koophandel	H. de Boer	Makassar.

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Mei	7	N. I.	bark Al Adenie	Hadjie Samoedin.	Banjermass.
»	—	Ned.	id. Ellen	J. Winter.	Samarang.
»	8	»	brik Cesar	S. Hoogland	Nederland.
»	—	Eng.	schoener Sidney	J. Meritt	Australie.
»	—	N. I.	bark Pielades	C. Wenke.	Samarang.
»	9	»	id. Sarie Elmasheor	Mohamat Yasin.	Banjermass.

Aangekomen Schepen te *Cheribon*.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*
Mei	6	Ned.	schip Neerlands Koning	W. Calander.	Indramayoe.
»	—	N. I.	schoener Apiemaas	Tan Imacey.	Djawana.

Vertrokken schepen van *Cheribon*.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Mei	7	Ned.	schoener Argo.	[illegible]	[illegible]

Aangekomen schepen te *Tagal.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Mei 8	N. I.	bark Maymoon . . .	Said Hassim .	Sumanap.

Vertrokken schepen van *Pecalongan.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Mei 6	Ned.	bark Prins Hendrik . .	J. C Tepper.	Batavia.

Aangekomen Schepen te *Pasoeroean.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Mei 6	N. I.	bark Asultanie . . .	Said Assegaf .	Bima.
» 7	»	kotter Krabbe . . .	Mardam . .	Probolingo.

Aangekomen schepen te *Tjilatjap.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Mei 6	Ned.	bark Carolina	Graswinckel .	Sumanap.

Aangekomen schepen te *Sumanap*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Mei 2	N. I.	bark Fulkus Nassar ! .	Sech Sneer .	Soerabaya.
» 3	»	bark Tiau Tay	Lim Tikhie .	»

Vertrokken schepen van *Sumanap.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
April 29	N. I.	bark Maymoon . . .	Said Kassim .	Tagal.
Mei 2	»	schooner Sophia . . .	Siendoe Djeya	Soerabaya.
» 3	»	schooner Indram Eljoesoor.	Hadjie Magmoot	Balie.

VERTROKKEN PASSAGIERS VAN BATAVIA.

Met het N. I. stooms. *Macasser:* de koll *Waleson.* — 1 luit. *Berens.* — 2 luit. *Lans* — kapt. *Sickens* en *echtgenoot.* — offic. van gez. *Riemsdijk.* — luit ter zee 1 k. *J. van Mourik* — de heeren *Rivecourt.* — *W. H. van Leeuwen* — *A. Brown.* — *B. de Haas.* — *F G. Samuels.* — Z. M. troepen.

Met het N. I. stooms. *Langan Lamongan:* de heer *B. A. van Dorp.*

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 8 *tot en met den* 9 *Mei* 1856.

AANVOER.

Van Teloekdjambie per praauwen sampang gez. div. .....

840 zakk. rijst. *Reijnst en Vinju.*

Van Tjeringien per praauw sampang div. gez. ....

560 pic. rijst. *Lim Oetjie en Oeij Thoen.*

Van Bantam per praauw sampang gez. div.

738 pic. rijst. div. Chinezen.

Van Tanara per praauw sampang gez. Kadier.

175 pic. rijst. *Lim Gim.*

Van Tanara per praauw sampang gez. Badjo.

190 pic. rijst. *Ang Hoeij.*

Van Cheribon per praauw sampang gez. Markoem.

210 pic. rijst. *Lim Seng.*

Van Poeloe Laut per ned. ind. schip *Djeleha*, gez. Hadjie Hassan bin Hadjie Samsoedien.

2000 pic. steenkolen. 4 koij. tingiehout. *Gesagv.*

Van Samarang per Zw. schip *Maria Augusta*, gez. Bijstrom. agt. Metzendorff Wilmans en co.

Lading voor Zweden.

$74^{54}/_{100}$ pic. gambier. $80^{52}/_{100}$ do. zw. peper. 25 do. cassia. uit entrep. 160 pic. koffij. 540 do. rijst. *Agenten.*

20 pic. rotting. $3758^{20}/_{100}$ do. suiker. *v. d. Broek en Veeckens.*

$493^{01}/_{100}$ pic. suiker. 900 ps. koehuiden. *Wermuth en co.*

4299 ps. koehuiden. *Dummler en co.*

4 vn. vleesch. uit entrep. *Hughan.*

Van Teloekdjambie per div. praauwen sampang div. gez. .....

551 zakk. rijst. *Reijnst en Vinju.*

Van Becassie per praauw sampang gez. div.

500 zakk. rijst. *Kang, Kengtiong.*

Van Cheribon per praauw Tjemplong gez. Dieman en Maidjanie.

935 pic. rijst. *Teng Hoeij en Lim Tengsoeij.*

Van Cheribon per praauw sampang div. gez. ....

393 pic. rijst. *Lie Mjoenhap en Thè Boen.*

Van Tagal per praauw Maijangs gez. div.

19 koij. rijst. *Tee Kie en Tan Teekee.*

Van Tjerigien per praauw sampang gez. Kalsin.

150 pic. rijst. *Tjoe Kungnio.*

Van Gedong Gedee per praauw sampang gez. div.

250 zakk. rijst. *Adjiem.*

Van Indramaijoe per praauw sampang gez. Bleman.

252 pic. rijst. *Tjiee Eng.*

Van Cheribon per praauw Tjemplong div. gez. ......

330 pic. rijst. *Oeij Saneng.*

270 pic. rijst. *Dierman.*

Van Cheribon per praauw sampang gez. div.

200 pic. rijst. *The Boen.*

Van Tagal per praauw Maijang div. gez. ......

23 koij. rijst. div. Chinezen.

Van Sumanap per ned. ind. schip *Pathool Wahap*, gez. Sech abdulla Belgoes.

162 ps. koebeesten. *Order.*

Van Samarang en Soerabaya per ned. ind. stoomb. *Koningin der Nederlanden*, gez. Prins. agt. Maclaine Watson en co.

1 kt. laken. 5 do. speelkaarten. 1 do. doeken. 2 coll. vastengoed. 2 ks. flanel. 2 do. cambrics. 6 pic. was. 15 corg. mar. sarongs. 130/m. java sigaren. 8 pic. was. 4 corg. koehuiden. 220/m. java sigaren. 1 kt. naalden. 12 ks. manufacturen. *Order.*

voor Singapore.

1500 ps. sp. matten. 40 corg. hoofdoeken. 40 do. sarongs. *Order.*

UITVOER.

Naar Pecalongan per ned. ind. schip *Passekan*, gez. Lim Ketjiang.

23 ks. lijnwaden. 4 bn. garen. 1 do. drills. 2 do. wollen dekens. 1 kt. chin. speelkaarten. *Lim Kimlok.*

11 ks. div. lijnwaden. *Oeij Tiongdjoen.*

7 stukk. lood. 2 ks. caster olie. 1 do. dakpannen. 66/2 led. leggers. 2 kn. diversen. *van Ommeren Rueb en co.*

12 ks. div. lijnwaden. *Said aloei Atas.*

Naar Samarang per ned. ind. stoomb. *Langan Lamongan*, gez. Deighton. agt. Maclaine Watson en co.

1 kt. hammen. 2 bn. rozijnen. 1 kt. lampenbollen. 1 do. diversen. *v. Riet en ter Gouw.*

4 ks. kat. modewaren. 24 do. gedr. doeken. 1 do. madapoll. *Adam en co.*

4 ks. slendangs. uit entrep. *de Weerdt Ruyl en co.*

4 ks. kaarsen. *de Fiennes.*

1 pakje beng. leder. *Kwee Tjoentiat.*

1 trom gouddraad en horologien. *Ducommun en Bornand.*

8 ks. wit katoen. 1 do. chitzen. 1 do. slendangs. 15 ps. fluweel. 100 ps. rood katoen. *Gouw Kiankian.*

f 3000.— zilv. munt. *Said awab Jawas.*

Naar Soerabaya per ned. ind. schip *Hamadany*, gez. IJoung.

10 vs. hagel. *Pandel en Stiehaus.*

2 ks. manufact. uit entrep. 25 ks. rijnwijn. 2 do. zw. leder. 20 do. roode wijn. 20 vn. boslemmermessen. 3 ks. ijzerwaren. 3 vn. terpentijn-olie. (3 ks. bat. doeken. 3 do. do. kain pandjangs. 2 do. do. sarongs. 3 ks. salempores. 1 do. s. r. katoen. uit entrep.) 2 ks. parfumerien. *Busing Schröder en co.*

75 kn. roode wijn. 25 do. rhijnwijn. 6/4 pijp. madera. 1 kt. laken. 2 do. eau de cologne. *Louran en v. Walcheren.*

4 vn. boter. *Pandel en Stiehaus.*

90 kn. wijn. 2 vn. wijn. 30 kn. provisien. 10 do. kramerijen. 54 coll. provisien. 20 ks. kaarsen. *Bahre en Kinder.*

10 ks. kramerijen. uit entrep. 1 kt. meubelen. 1 do. schilderijen. 1 do. aardewerk. *Gebr. Roselje en co.*

50 keld. genever. 2 banken. 12 stoelen. 4 knapen. 2 speeltafel. 1 tafel. 2 ks. kramerijen. *Louran en v. Walcheren.*

2 ks. lampen en glaswerk. *Abeelen Dennisen en co.*

25 bn. gedr. katoen. 1 pakje monsters. *Moormann en co.*

10 ks. lijnwaden. uit entrep. *Anderson Tolson en co.*

10 vn. glaswerk. 1 kt. wagen en toebeh. 2 ks. meubelen. 6 stoelen. 1 tafel. *Adam en co.*

15 ks. bat. goederen. 1 pakje monsters. (4 ks. bat. goederen. 20 ks. gesh. katoen. uit entrep.) *B. van Leeuwen en co.*

1 kt. zijde modewaren. 1 do. klamboegoed. 7 do. kousen. 1 do. hemden. 2 do. kramerijen. 1 do. speelkaarten. 1 do. potlooden. 1 do. zijde waren. 1 bl. revensdoek. 12 kn. papier. 1 do. jaconets. 25 do. porcelein. 1 kt. manufact. uit entrep. *Tolken Voget en co.*

56 md. aardewerk. *Anderson Tolson en co.*

1 kt. diversen. *Brown.*

1 hand wagen. 1 brand kast. *Metzendorff Wilmans en co.*

50 ps. marmerensteenen. *de Weerdt Ruyl en co.*

774 zakk. tarwe. 132 do. poetjoek. 4 kn. atal. *Arathoon.*

Naar Cheribon per praauw sampang gez. Siedien.

11 ks. div. lijnwaden. 1 bl. katoen. 113 ks. thee. 10 kn. dranken. *Oeij Pokong.*

Naar Tagal per praauw Maijang gez. Dasiempen.

2 ks. chitzen. 1 do. wit katoen. *Tan Hoen.*

Naar Samarang per ned. ind. schip *Alnoer*, gez. Sech awab bin awab Said.

40 ks. roode wijn. 9 do. wijn. 1 do. cognac. 1 do. vruchten op water. 1 do. provisien. uit entrep. 6 zakk. guano. 1 pakje zaden. *van Ommeren Rueb en co.*

5 ks. katoen. uit entrep. 31 ks. blik. 2 do. zadels. *Martin Dyce en co.*

25 ks. modewaren en parasols. uit entrep. 1 kt. zilverwerken. 1 do. zadels. 9 do. lavender. 1 tromm. modewaren. *Gumprich en Straus.*

220 zakk. tarwe. *Nahapit.*

350 ks. brandy. 99 do. wijn. 200 do. olie. 29 do. provisien. 61 do. aardewerken. 14 coll. zadelwerken, kramerijen en ijzerwerken. ens. 1 rijtuig. 2 kleederkasten. 1 ps. ijzerwerk. *Bahre en Kinder.*

4 ks. confituren. 2 do. knoopen. 1 do. laken. 50 pic. stiels. *Sie Teetiang.*

Naar Cheribon en Pontianak per ned. ind. schip [illegible], gez. Kongliam.

$11^{24}/_{100}$ pic. was. *Kongliam.*

2 bn. wit garen. 2 ks. geel katoen. 1 kt. moll. dekens. 1 kt. madera. 5 do. wijn. 3 do. portwijn. 3 do. chitzen. 10 do. madapoll. 15 keld. genever. 1 kt. am. beschuit. 20 vs. boter. 1 kt. brandy. 1 md. champagne. 1 kt. rood garen. 5/m. man. sigaren. 24 glazen doosen. 4 ks. bess. genever. *Kessler en co.*

voor Pontianak.

1 kt. glaswerk. 1 do. rozenwater. 2 do. siropen. 1 do. pleetwerk. *Sarief Kossen bin abdulla achman Aldroes.*

3 ks. aarde en glaswerk. 1 kt. glazen ruiten. *Sarief Jakia Alkadrie.*

2 orgels. 2 ks. glas en pleetwerk. *Kong Yam.*

2 ks. bat. goederen. *Hadjie abd. Ragim.*

voor Cheribon.

4 molenschroeven. 1 pak bezems en pajongs. 1 kt. diversen. *v. d. Meulen en co.*

10 vs. boter. 11 kn. wijn. 1 do. lavender. 1 do. lampen. 1 do. modewaren. enz. 1 do. toilet-spiegels. 7 vs. spijkers. 1 kt. wit katoen. *Bond.*

Naar Soerabaya per ned. ind. schip *Pagoan Zephijr*, gez. Ong Kimleng.

8 coll. provisien. 8 ks. aardewerk. 3 do. modewaren. 2 coll. woll. modewaren. 2 ks. kramerijen. 41 ps. meubelen. *Gumprich en Straus.*

3 ks. neteldoek. 1 do. doeken. 5 do. katoenen. 14 do. lampen. 13 do. katoenen. 9 do. manufact. uit entrep. *Martin Dyce en co.*

150 ks. roode wijn. uit entrep. *Metzendorff Wilmans en co.*

25 pull. vernis. 17 coll. verfwaren. 25 keld. lijn-olie. 20 blikk. zw. verf. 50 do. witte verf. 80 do. gr. verf. *Plump.*

3 ks. cambrics. uit entrep. 23 ks. katoenen. *Martin Dyce en co.*

10 oxh. wijn. uit entrep. 2 ks. meubelen. 1 do. glaswerk. 2 rollen matten. 6 ks. jams. *Vaupel en co.*

16 bn. drills. 3 roll. matten. 8 banken. 100 coll. madapollams. 3 ks. bat. doeken. uit entrep. *Maclaine Watson en co.*

1 kt. zijde stoffen. 1 do. broeken stoffen. 26 do. provisien. *Bahre en Kinder.*

1 kt. verguld. *Sech Moh. Basalma.*

4 ks. gedr. katoen. (6 ks. gedr. katoen. uit entrep.) *Mc. Ewen en co.*

8 vs. kruid. *Vaupel en co.*

1000 pic. zw. ijzer. 2 ks. naalden. 5 vn. verf. 2 do. ijzerwerk. 1 kt. franjes. 2 do. leder. 148 coll. verfwaren. 12 ks. parfumerien. 1 kt. naalden. 12 do. koper. 14 vn. zinkblik. 2 pijp. madera. 25 kn. wijn. 2 do. papier. 15 do. kramerijen. 6 do. provisien. 16 do. diversen. 5 pijp. cognac. 20 ks. wijn. 50 do. cognac. 37 coll. ijzerwerken. 3 coll. staalwerk. 1 kt. franjes. *Metzendorff Wilmans en co.*

Naar Samarang en Bandjermassing per ned. ind. schip *Kim Tianghoat*, gez. Goeij Benkiat.

voor Samarang.

350 ks. brandy. 116 do. wijn. 100 do. olie. 43 do. provisien. *Bahre en Kinder.*

49 ks. gedr. vruchten. 1 do. lampen. 2 do. meubelen. *Gebr. Roselje en co.*

9 ks. gedr. katoen. *Martin Dyce en co.*

3 ks. laken. 50 do. madapoll. 20 do. gev. katoen. *Moormann en co.*

25 ks. div. lijnwaden. 1 kt. potlooden. 11 tobb. chin. verf. *G. Hall.*

13 md. aardewerk. *Anderson Tolson en co.*

100 pic. dammer. 400 ks. zeep. 21 vs. spijkers. 2 ks. zijde goederen. 60 pic. coriander-zaad. *Lim Seng.*

1 kt. slendangs. 2 do. chitzen. *Lim Boe.*

1000 ps. vloersteenen. *Zakara.*

3 ks. provisien. 12 do. vruchten op azijn. 2 do. olijven. 19 do. bourg. mousseux. *Platon.*

3 bn. laken. 3 ks. passementwerk. 3 do. gew. doeken. 2 do. modewaren. *Pandel en Stiehaus.*

1 kt. wit katoenen. 1 doz. jap. kopjes. *Bedier.*

40 keld. zuren. 15 ks. provisien. 3 do. vruchten op brandy. [illegible]*ler en co.*

2 ks. vruchten op water. 3 do. do. op brandy. *Platon.*

1 geweer. uit entrep. *Tiedeman jr.*

voor Bandjermassing.

2 ks. sarongs. 10 do. calicots. 5 do. madapoll. 1 do. kain [illegible] gedr. katoen. *Moormann en co.*

2 vs. menie. *P. Tiedeman.*

4514 ps. zilv. munt. 25 ks. div. lijnwaden. 8 ks. chin. thee. [illegible] soija. 3500 st. staal. 6 vn. witte verf. 3 ks. champagne. [illegible] brandy. 5 do. rhijnwijn. 4 do. madera. 3 vn. bier. afge[illegible] kn. azijn. 6 do. roode wijn. 2 do. likeuren. 40 ks. zeep. [illegible] amandelen. *Gesagv.*

Naar Nederland via Macasser en Soerabaya per ned. schip *Erasmus*, gez. Schasper. agt. Suermondt en co.

500 pic. tin. 4 pakk. geld. zakken, (40 ks. madapoll. 5 do. [illegible] doeken. 2 do. bl. sarongs. uit entrep.) *N. H. M.*

200 keld. genever. 14 kn. batiks. uit entrep. 1 kt. sarongs. [illegible] reg. *Agenten.*

88 coll. gouv. goederen. 1½ tres touw. *Gouvernement.*

6 ks. sarongs. uit entrep. *Busing Schröder en co.*

1 kt. diversen. uit het reg. *Haager en Schuurman.*

Naar Amerika via Padang per Am. schip *Daniël Sharp*, ge[z.] Parker. agt. Paine Stricker en co.

$836^{21}/_{100}$ pic. tin. $501^{40}/_{100}$ do. peper. 118 do. rotting. 20 do. [illegible] percha. $19^{30}/_{100}$ do. notenmuscaat. 6 kn. notenmuscaat. 6 do. [illegible] 189 do. gom dammer. 469 ps. koehuiden. 1020 bn. gambier. [illegible] kn. thee. 83 vn. olie. *Aan boord gebleven lad. v. Singapore.*

1011 @ cochenille 1965 do. indigo. 338 pic. gomelastiek. 4 ks. [illegible] goederen. 35/1—16/2 legg. arak. 17 pic. notenmuscaat. 3 pic. [illegible] *Agenten.*

Naar Indramaijoe per praauw sampang gez. Hanief.

15 ks. provisien. 2 wipstoelen. 1 kt. muurlampen. 2 do. the[e] [illegible] zeildoek. 28/2 ks. sigaren. 4 leksteenen. 303 balken. 25/100 [illegible] kwiksilver. 1 kt. blik. *van Slooten Morgan en co.*

Naar de Lampongs per praauw Pantjalang gez. Intje Hamed[illegible]

100 mex. dollars. *f* 100.— zilv. munt. 1100 ps. sp. matten. *Ges[agv.]*

Naar Cheribon per praauw sampang gez. Kioen.

22 ks. div. lijnwaden. 1 bl. drills. 1 do. woll. dekens. 1 kt. [illegible] koper. *Oeij Pokong.*

10 ks. div. lijnwaden. 300 ps. sp. matten. 550 ps. zilv. munt. [illegible] ps. ducaten. *Sech Moh. Bafadel.*

6 ks. chitzen. *Said alowie Sahrie.*

Aan- en Uitvoer te Samarang *van den* 1 *tot en met den* 7 *Mei* 1856.

AANVOER.

Van Nederland over Batavia per ned. schip *Jupiter*, gez. G. J. van der Meij.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 7 Mei 1856 no. 37.

Van Batavia per ned. ind. stoomb. *Langan Lamongan*, gez. Th. Deighton.

Zie Uitvoer [illegible]

Van Bandjermassing per ned. ind. bark *Fathool Mobarak*, gez. Mohamat Ariep.

130 st. eur. chitzen en rood do. *Goestie Salman.*

164 deijaksche matten. 10 paren harteboest hoorn. 9 thalls stof [illegible] en 180 zilv. sp. matten. *Lim Soen.*

5950 groote en kleine boss. bindrotting. 14,150 st. kadjang en loekoe-matten. *Gezagv.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaija *van den* 29 *April tot en met den* 6 *Mei* 1856.

AANVOER.

Van Samarang per ned. schip *Stad Zierikzee*, gez. D. Ochtman. agt. W. Cores de Vries.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 16 April 1856 no. 31.

Van Singapore per Engl. schip *Stilwell*, gez. J. Morris. agt. A. Thomas.

1905 bundels en krandj. aardewerk. *L. Johns.*

11 kn. koopmanschappen. 1 pak monsters. *Adam en co.*

197 pic. kaijer touw. 2800 st. planken. *A. Thomas.*

1 kt. juweelen. 6 krandj. was. 1150 bundels borden. 65 bunde[ls] [illegible] zakken. 7 pic. zout. 48 bundels chin. pajongs. 5000 st. goni [illegible] zakken. 1 kt. opium. 64 kn. en ks. lijnwaden en koopmanscha[p]pen. 1 pak monsters. *Order.*

Van Samarang per ned. schip *Welvaart*, gez. J. N. Mooi. agt. Adam en co.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 16 April 1856 no. 31.

Van Batavia en Samarang per ned. ind. stoomb. *Koningin der Nederlanden*, gez. J. Prins. agt. Fraser Eaton en co.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 7 Mei 1856 no. 37.

UITVOER.

Naar Borneo per ned. ind. bark *Arief Banjeemaas*, gez. Abdulmanap.

5370 san sp. matten. 7 pic. indigo. *Gezagv.*

11 kn. ruwe katoen. *N. H. M.*

Naar Tjilatjap via Sumanap per ned. ind. schip *Hector*, gez. J. M. Schoon.

1 kt. wit katoen. $6^{40}/_{100}$ pic. suiker. *Fraser Eaton en co.*

Naar Amsterdam per ned. schip *Admiraal Tromp*, gez. J. van Tubergen.

40 pic. rotting. 50 kn. kop. duiten. 650 pic. tin. *N. H. M.* [illegible]

61,331 pn. tabak. $1316^{44}/_{100}$ pic. rijst. 800 st. buffel-huiden. [illegible] st. koehuiden. *Fraser Eaton en co.*

243 pic. tabak. 68 pic. dammar. *P. Kervel en co.*

7 ks. lakwerk. 1 bl. koffij. 1 kt. zuren. [illegible] ks. java sig[aren.] $3910^{00}/_{100}$ pic. tabak. [illegible] pic. suiker. *B. J. v. Dijk en co.*

$44^{02}/_{100}$ pic. cassia. *Adam en co.*

8 ks. inh. kleinigheden. *Ruyl Cramer en co.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.